

Didelis mušis Rygos įlankoj

Suėmė 10 tukstančių rusų

Vokiečių jureivių maištas Ostende

BERLINAS, spalių 18. — Vokiečių karės ofisas praneša, jogei ant Oeselio salos tapo suimta dešimt tukstančių (10,000) rusų belaisvių ir penkias dešimtis kantuolių. Rusų laivyno spēkos, kaip skelbia tas pats pranešimas, esą pagautos į slėstus. Dalis vokiečių laivų jau randasi rytinėj dalyj Kassar įlankos, ir šiaurę nuo Oesel salos, ir uždaro kelią pasitraukimui į vakarus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

DIDELIS MUŠIS RYGOS ĮLANKOJ.

Paskandintas rusų laivas Slava. Užimta visa Oeselio sala.

PETROGRADAS, spalių 18. — Šiandien oficialis pranešimas paskelbė, kad rusų kariškės laivas Slava tapo paskandintas mušij, kuriame rusų laivai ilgą laiką atsilikė prieš stiprų Vokietijos laivyną, įėjo į Rygos intaką. Neprietelius pilnai užėmęs Oesel salą, bet pranešime pasakyta, kad viskas kas buvę militariai naudinga buvę su naikinta prieš tai kaip rusai buvo priversti pasitraukti.

“Musų laivai,” skelbia karės ofisas, “ilgą laiką gynė Moono ir Rygos intaką ir tik skaudūs nuostoliai, kuriuos padarė drednautai privertė mus pasitraukti prie Moono pertakos.

“Slava buvo paskandinta smugiais po vandens linija ir beveik visa jos komanda buvo išgelbėta.”

Vokiečių laivynas, kuris privertė rusus pasitraukti, buvęs milžiniškas, sako oficialis pranešimas. Sykį buvę matyt net 55 laivai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIŲ JUREIVIŲ MAIŠTAS OSTENDE

AMSTERDAM, spalių 18. — Belgų laikraštis, “Belgish Tagblad”, praneša apie vokiečių jureivių sukilimą Ostende, Belgijoje. Jureiviai esą atsisakė eiti submarinos. Sukilėliai buk sumetę juron savo oficerius. Trisdešimts sukilėlių apkaustyta geležiniais pančiais ir nugabenta į Bruges.

NEW YORK, spalių 19. — Brooklyn picno kompanijos darbininkai išvėžiojo vakar nutarė mesti darbą. Reikalauja algų padidinimo.

MUŠIS TARPE AUSTRIJOS IR VOKIETIJOS JUREIVIŲ.

WASHINGTON, spalių 18. — Oficialiai diplomatiški pranešimai skelbia maištą Austrijos laivyne ir susirėmimą tarpe Austrijos jureivių ir vokiečių submarinos įgulos Austrų laivyno bazoje Pola, kur iš abiejų pusių tapo užmušta po keliatą oficerių.

Esą tikrai patirta, kaip skelbia šiandien atėjusi kablegrama iš Romos, kad paskėmėje to incidento vokiečių submarinų flotilė tapo perkelta iš Pola į tulą kitą laivyno bazą pietiniame Adriatike.

Neveizint austrų admiralijos pastangų užgniaužti šitą žinią, vis delto jos šiaudie dasigavo į čia per Berna, Šveicarijoj.

Austrijos laivų įgulos, saugok, sukilę dešimt žiaurais oficerių apsiėjimo su jais ir blogo maisto. Tuo tarpu susirėmimas su vokiečių submarinos įgula kilo delei nepakenčiamo pastarosios elgimosi.

PASKANDINO DU NORVEGIJOS LAIVU

Žuvo trys jureiviai.

KOPENHAGEN, spalių 18. — Norvegijos užsienio reikalų raštinė praneša, jog vokiečių submarinos paskandino 2,356 tonų italpos laivą Barbro ir Hovde — 1,196 tonų italpos. Barbro buvo paskandintas Atlantiko vandenynė. Du žmonės iš jo įgulos tapo užmušti. Hovde paskandinta Biscay įlankoje. Kartu su laivu paskendo vienas vaikėzas. Likusieji išgelbėta.

NEW YORKUI GRĖSIA CUKRAUS BADAS

Svarui cukraus jau mokama po 12c.

NEW YORK, spalių 19. — New Yorkui grėsia cukraus badas. Kai kuriose krautuose jau visai nebeparduodama cukraus. Kitose gi pirkėjai esti žymiai apribojami, t. y. sumažinama pirkinio kiekybė. Cukrus jau pašokęs po 12 centų svarui t. v. “retail” krautuose. Naujo cukraus (nerefinuoto) siuntinių iš Kubos esą galima laukti tik apie gruodžio mėnesio pradžią.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

ITALIJOS KABINETAS SUKRESTA

Socialistų atstovai kaltina ministeriją delei maisto ir kuro stokos.

ROMA, spalių 18. — Rimtas politinis krizis, kurs gali but priežastim puolimui Sannino ministerijos, tapo išauktas socialistų vado atstovų bute, Arturo Labriola. Savo kalboje Labriola kaltinotino Sonino kabinetą delei augančio neramumo šalyje, ypačiai gi maisto ir kuro stokos.

Vaikšto gandy, butent, kad karalius Emanuelis pavieštes Sig. Netti sudaryti naują ministeriją.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PASKANDINO 19 LAIVŲ.

LONDON, spalių 18. — Sulig anglų admiralijos pranešimu, pereitą savaitę vokiečių submarinos paskandino dvyliką Anglijos pirkybinių laivų virš 1500 tonų įtalpos, šešis laivus žemiau 1600 tonų jį, ir vieną žvejų valtį.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

ITALAI NETEKO 4 LAIVŲ.

ROMA, spalių 18. — Italų pirklybinio laivyno nuostoliai pereitą savaitę — nuo 7 iki 14 spalių — visose jūrose buvo viso keturi laivai virš 1500 tonų įtalpos.

PASKANDINO DU NORVEGIJOS LAIVU

Žuvo trys jureiviai.

KOPENHAGEN, spalių 18. — Norvegijos užsienio reikalų raštinė praneša, kad orlaivų mušij, kuris tęsėsi visą vakar dieną vakariniam karės fronte, tapo nušautu aštuoniolika vokiečių orlaivų.

NEW YORK, spalių 18. —

Dar penki vokiečiai, nužioti esą vokiečių šnipais tapo pasiusta internavimo stovyklon ant Ellis salos.

DANIELS ATVYKSTA CHICAGON

Sekamą nedėdienį Chicagon atvyks S. V. laivyno sekretorius, — Joseph Daniels.

Reikalingas patyręs linotipistas. Greitai atsiųskit laišką į “NAUJIENŲ” administraciją. 1840 So. Halsted St.

Šiandin.

Didelis Rinkimų Kampanijos Atidarymas — MELDAŽIO SVET.

2242 W. 23rd Place
Kalbės kandidatas į Augštesniojo Teismo (Superior Court) teisėjus — KAZIMIERAS GUGIS
Kandidatas į Circuit Court teisėjus — William A. Cunnea
ir “Naujienu” redaktorių P. Grigaitis.
Pradžią 7:30 val. vakare įžanga dykai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PETROGRADO RAŠTINĖS UŽDARYTA.

PETROGRADAS spalių 17. — Vakaras prasidėjo chemikų streikas Petrograde. Streikininkai paskyrė trisdešimts du iš 250 Petrogrado aptiekorių, kurių vaistinės turėtų buti atdaromis, idant patenkinus butinuosius gyventojų reikalavimus.

STREIKAS UŽSIBAIGĖ

Rusijos kerosino darbininkai dalinai laimėjo streiką.

Baku, Transkaukazija, sp. 18. — Darbininkų streikas, kerosino laukuose, paskidėjęs pradžioj šio mėnesio, jau užsibaigė. Samdytojai išpildė didžiųjų darbininkų reikalavimus.

VĖTROS IR DARGANOS NORTH DAKOTOJ

Daugelyj vietų paralyžuota susisiekimo linijos.

FAREGO, N. D., spalių 19. — Vakaras naktį North Dakotoj siautė didelės vėtros su sniegu. Daugelyj vietų tapo paralyžuota visoks susisiekimas su vėtra nepalietomis vietomis — tai del didelės daugybės prismigusių sniego, tai vėtra nutraukty telefonų ir telegrafo vielų.

CROKSTON, MINN., spalių 19. —

Pirmą syk šiemet Crokstoną aplankė šalčiai ir snegas. Prismigta virš šešių colių storio.

MONTANOS “KVIEČIŲ KARALIUS” PALIUOSUTAS.

BUTTE, spalių 18. — Hugh Swesney, Montanoj žinomas kaip “kviečių karalius”, tapo paliuosuotas nuo tarnavimo kariuomenėj sulig priimtuju konskripcijos įstatymu, kadangi valdžia manė jį busiant vertesniu maisto gamintoju negu kareiviu.

APKALTINO KONSPIRACIJŲ

ABILENE, Tex. spalių 18. — Iš keturios dešimts žmonių, kaltinamų konspiracijoj prieš federalę valdžią, trys rasta esant kaltais per prišaikintuosius teisėjus, kurie tarėsi apie juos jau nuo perieito utarninko.

KARĖS STOVYS ISPANIJŲ NUIMTAS.

Rezignavo karės ministeris.

MADRID, spalių 19. — Pagalios Ispanijos valdžia nuėmė karės stovį, kurį kiek laiko atgal jį buvo paskelbusi visoje šalyje. Vadinas, Ispanijos piliečiams tapo sugrąžinta jų konstitucinės teisės.

Karės ministerio, Primo-Rivera rezignacija tapo priimta. Jo vieton paskirta gen. Marina.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

VAGYSTĖS KRUPPO FABRIKE

AMSTERDAM, spalių 18. — Sulig Frankfurter Zeitung, Kruppo firma patraukė atsakomybėn 62 asmenis, daugiausiai savo darbininkus, kaltinamus didelėse plieno vagystėse. Tuo tikslu tapo įkurtas specialis teismas Essene, kuris ves tardymą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PETROGRADO RAŠTINĖS UŽDARYTA.

PETROGRADAS spalių 17. — Vakaras prasidėjo chemikų streikas Petrograde. Streikininkai paskyrė trisdešimts du iš 250 Petrogrado aptiekorių, kurių vaistinės turėtų buti atdaromis, idant patenkinus butinuosius gyventojų reikalavimus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIŲ SKRAIDUOLIS RAMIAMJAM VANDENYNĖ.

SAN FRANCISCO, spalių 18. — Sumažinamas vokiečių skraiduolio Seidler vis delto nepaliesavo Ramųjų vandenynų nuo užpuolimo pavojaus, mano Hader Smith, kapitonas vieno paskandintųjų Seidlerio laivų. Kapitonas Smith vakar užreikė, kad iš trumpų pašnekeščių, kiek jam buvo galima sustristi juos, laike jo buvimo ant Seidlerio, jis mano, jogei Ramiajam vandenynė randasi kitas nepalyginamai stipresnis skraiduolis.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

BUELOWAS GAL UŽIMS MICHAELIO VIETĄ.

AMSTERDAM, spalių 18. — Sulig Lokal Anzeiger šiomis dienomis sugrįžo Berlinan buvęs Vokietijos kancleris, kunigaikštis Buelow. Tikimasi, priduria laikraštis, jogei jam busią pasiulyta užimti senąjį savo postą, vietoj Dr. Michaelio.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

APKALTINO KONSPIRACIJŲ

ABILENE, Tex. spalių 18. — Iš keturios dešimts žmonių, kaltinamų konspiracijoj prieš federalę valdžią, trys rasta esant kaltais per prišaikintuosius teisėjus, kurie tarėsi apie juos jau nuo perieito utarninko.

KARĖS STOVYS ISPANIJŲ NUIMTAS.

Rezignavo karės ministeris.

MADRID, spalių 19. — Pagalios Ispanijos valdžia nuėmė karės stovį, kurį kiek laiko atgal jį buvo paskelbusi visoje šalyje. Vadinas, Ispanijos piliečiams tapo sugrąžinta jų konstitucinės teisės.

Karės ministerio, Primo-Rivera rezignacija tapo priimta. Jo vieton paskirta gen. Marina.

Rusijos Kongresas susirinks Subatoj

Mirė 80 tukstančių serbų

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

DIDYSIS RUSIJOS KONGRESAS SUSIRINKS SUBATOJ

Buržuazija turės atstovų, bet revolucionieriai bus didžiūmų.

PETROGRADAS, spalių 18. — Didysis Rusijos respublikos prirengiamasis kongresas, kurs turės susirinkti subatoj, turės 555 sąnarių. Apie tai buvo pranešta šiandien pusiau-oficialės žinių agentūros. Iš to skaičiaus 388 vietos bus duota demokratijos organizacijoms ir 167 buržuazijos atstovams.

Šis naujasai kunas buvo sumanytas paskutinėj demokratijos konferencijoj, kuri nutarė sutvert parlamentą laikinos valdžios kontroliavimui.

Valdžia buvo pasipriešiusi originaliam sumanymui, sulig kurio tik kraštutiniai demokratijos elementai turėjo but atstovaujami, nes skaitė, kad toks kongresas neatstovautų visos šalies. Bet išrišimas buvo rasta slapta pasikalbėjime žieminiuose Rumuose, kuomet buvo sutikta reformuoti kabineta ir duot buržuazijai atstovybę kongrese.

Sulig Žieminių Rumų sutarties buržuazija bus atstovaujama, bet revoliucijinė demokratija turės daugumą vietų.

“Kada kongresas susirinks, žymiausieji visų srovių veikėjai sueis vienon vieton dalykų svarstymui,” sako pusiau-oficialės žinių agentūros pranešimas, ir tęsia:

“Artimi prie valdžios žmonės tvirtai tiki, kad kongresui prasidėjus užsibaigs ta galybė, kurią pirmiau turėjo įvairios tarybos buvusios prie visatinos darbininkų ir kareivių tarybos.

“Specialis komitetas jau išdirbo didžiam kongresui taisykles. Kongresas išsiriško savo prezidentą ir turės tiesą duoti užklausimų laikinai valdžiai (interpeluoti). Valdžia turės atsakyti į pa-

Chicago Lietuvių Draugijų Domai

Antras visuotinas CHICAGOS LIETUVIŲ DARBININKŲ TARYBOS susirinkimas įvyks spalių 21 d. Vieta: University of Chicago Settlement svetainė, 4630 Gross ave. (Netoli 47 ir Ashland gatvių). Pradžią 10 val. ryto.

Draugijos, kur dar nespėjo įstot CHICAGOS LIETUVIŲ DARBININKŲ TARYBON, šiuo maloniai kviečiama atsiųsti savo įgaliotinių į sekamą susirinkimą.

Pastaba.—Draugijų įgaliotiniai, kur pridavė savo mandatus pereitame Tarybos susirinkime, naujų nereikalingi. Atvykę susirinkimui jie turės tik užsiregistruoti. Mandatus ar valdybų liudijimus turės atsiųsti tik naujai įstojančių draugijų atstovai. PILDOMASIS KOMITETAS.

Didelis Vakarų su Programu

Parengtas
NORTH SIDES DRAUGIJŲ SĄRYŠIO
1) Chicago Lietuvos Dr. J. A. Sav. Paš.; 2) Lietuvos Kriaučių Klubas Sav. Paš.;
3) Lietuvos Unijos 269 Skyrius; 4) L.S.S. 81 kuopa; 5) S.L.A. 226 kuopa; 6)
L.M.P.S.A. 29 kuopa; 7) Rytmetinės Žvaigždės Klubas.
NAUDAI VIESO KNYGYNŲ
Atsibus
Ned., Spalio-Oct. 21, 1917 m.

DIDŽIOJO SCHÖENHOFEN HALL,

Kampas Milwaukee ir Ashland Ave.

Dursis atsidarys 4 val. po pietų; programos prasidės lygiai 6 val. vakare.
Inžanga 35c ypatai.

PROGRAMAS

1. Daina Chicago Lietuvos Kwartetas
2. Solo. "Kur bakažė samanota", St. Šinkaus sutaisyta, p. J. J. Zolp
3. Monologas p. J. J. Zolp
4. Solo akomponuojant p-lei E. C. Makar, p-lė S. Laurinavičiūtė
5. Solo—piano p-lė Agota Vischulitė
6. Deklamacija p-lė P. Maliorienė
7. Extra
8. Daina Chicago Lietuvos Kwartetas
9. Kalba drg. T. L. Dundulis

4. Solo akomponuojant p-lei E. C. Makar, p-lė S. Laurinavičiūtė
5. Solo—piano p-lė Agota Vischulitė
6. Deklamacija p-lė P. Maliorienė
7. Extra
8. Daina Chicago Lietuvos Kwartetas
9. Kalba drg. T. L. Dundulis

Gerbiamieji! Nepreleiskite tos progos, atsilankykite kuoskaitlingiausiai, nes šį vakarą rengia septynios draugijos. Taigi nereikia daug aiškinti apie North Sides draugijas—jos visuomet visur pasižymėjo, taigi ir šiame vakaro programme dalyvaus įžymiausias Chicago spėkos. Visas vakaro pelnas skiriamas naudai Viešo Knygyno. Kviečia KOMITETAS.

Prof. E. Teichmann.

Gyvybė ir Mirtis.

Gyvybės pradžia ir pabaigos tartinys.

Vertė J. Laukis.

(Ziur. No. 247).

su chromatinėmis lazdelėmis: norint jas pamatyti, reikia griebtis labai stiprių padidintimų. Vienok nelabai senai su visos eilės įvairių operacijų pagalba pavyko pasiekti pagidaujamą tikslą. Šito bandymo eigos nuvestų mus per daug toli, ėmus jį išsamiai išdėti. Mes nurodysime tik jį, kad išbandymams buvo paimta dauginimosi akytės vieno žemėsio jūrų gyvūno, butent, jūrų ežio akytės. Pragas šitų gyvūnų akyčių duodamas yra tame, kad juos galima gauti didelėmis apštimis ir kad jie laisvai vystosi vandenyje be motinos pagalbos. Jie iš pradžių savo besivystymė pasiekia peraugį stadiją, kuri yra vadinama Pluteuso stadija. Pasiekę šią išsivystymo stadiją, jie pradeda plaukioti vandenyje, jieškoti sau maisto ir, tokiu būdu, virsta visai savystomis esybėmis. Pluteus atsižymi labai prasta ir reikiška sąstata: svarbiausiomis jo sąstatos ypatybėmis yra maistotakis ir grobai, susideda iš žvilgančių titnaginų

adatų. Kokias gi išvadas davė bandymai su šiais gyviais? Nuo dauginimosi akytės branduolio atėmus kelis chromozomus, jaunieji gyviai išsivysto keičiausiai ir nenormalės lyties. Pas vienus nebūvo maistotakio, pas kitus — grobių; tretį atsižymėjo dar didesniais nenormališkumais; kiti gi, apamai, nepereidinėjo per tam tikrą vystymosi laipsnį. Šita buitis duodasi išaiškinti tik tuo, kad pilnas pobudinių ypatybių perdavimas yra susijungime su tam tikru chromozomų skaitliu, su tam tikru jų junginiu. Jei šitą junginį kas nors sutrikina, arba vienas ar kelių chromatininių lazdelių truksta, tai pasidaro vienata, tulų ypatybių neturinti. Šituo mūsų pažintis gerai pasididino: mes žinome dabar, kad tėvų ypatybių perdavimas besivystančiam jaunam organizmui yra sujungta netik su chromatinio sandėliu, apamai, bet kad kiekviena atskira lazdelė yra tam tikrų ypatybių nešiojėja. Jei vienos lazdelės truksta, tai prigimtos jai ypatybės liekasi neišvystytomis. Tokiu būdu chromozomai yra paveldėjystės nešiojėjai; jie padaro paskutinius medžiaginius pagrindus tėvų ypatybių perdavimo kudiui.

Kaip šitas perdavimas įvyksta galutinai, to mes nežinome. Bet sielos ir kūno santykiuose dalykas yra maž-ne toks pat. Mokslui nėra sielos be kūno. Visi gyvūno ir žmogaus sielos apsirėiskimai pilnai sujungta su tam tikromis medžiaginėmis lytėmis, su pilnai apribotomis kūno dalimis. Visi mūsų pajautimai, jausmai, nuovokos, geisimai, mintys, kaip mums patyrimas parodo, yra veiksmiai

atsižymėjimai, kurių mes vadiname smegeniniais ir dirksniais. Bet, kaip negalima išaiškinti kokių būdu fiziškosios ir chemiškios aigos įvyksta smegenyse, persimaino jį tą kas mes vadiname dvasiniais, psichiniais apsirėiskimais, taip pat mums liekasi mįslė ir neišaišamu. Klausimas apie tai, kaip chromatinas pas jauną vienatą priverčia vystytis visas tas ypatybes, kurios būdina tam tikrą atmainą. Lygšiol šitie santykiai buvo visai neapibrėžti mūsų pažinčiai. Todėl mums pasiecia pasitenkinti žinojimu to, kad dauginimosi akyčių branduolyje yra tam tikras sandėlinis (chromatinas), padaras būtiną paveldėjybės pagrindą. Pripardomui to yra tas, kad atmainos ypatybių perdavimas atsitinka tik ten, kur nėra sutrinktas junginys chromatininių lazdelių, pasidarančių branduoliniu besidalinant.

Chromozomai perduoda atmainos ypatybes iš kartos karton. Bet čia pas skaitytą, gal kils klausimas: kaip gi yra su vienatų nukrypimais? Gi pagal paveldėjybės ant vaikų pereiną netik tos ypatybės, kurios yra pobudinėmis tam tikros atmainos ypatybėmis; ne, vienata be to, atsižymi dar kaip kuriomis ypatingomis, menkomis dėmėmis, ačiu kurioms ji nėra panaši savo giminičiams. Kad tas yra taip, tai ta mes visi žinome; išlikro, priešingame atvejuje, visi tam tikros atmainos atstovai būtų panašūs vienas kitam, kaip du vandens lašai. Kyla klausimas, ar nėra perduodama ir šitie vienatų nukrypimai iš gentkartės gentkartėn? Mes žinome, kad pas vaikus labai dažnai galima rasti tos pačios ypatybės, kuriomis atsižymėjo jų tėvai; pasakojama net toks atsitikimas, kad pas vieną kudių ant piršto buvo randas toje pačioje vietoje, kaip ir pas motiną. Taigi ir tokios mažos vienatinės ypatybės yra perduodama paveldėjimu? Čia mes einame į tokią biologijos sritį, kurioje ilgą laiką yra vedama patį karščiausiai mokslieji ginčai, nenuvedę, rods, nei prie jokių išdavy. Kadangi čia dalykas eina apie labai mums svarbų klausimą, tai mes ant jo truputį apsisostime. Paveldėjimas vienatos ypatybių perdavimui būitis negali būti abejojama: šitą patvirtina mūsų kasdieninis patyrimas. Gi šituo yra paremta ir mūsų gyvūnų veisimas. Bet visas klausimas yra tame, ar galima perduoti paveldėjimu tokios ypatybės, kurios gyvenas netikėtai savo gyvenime įgijo. Skaitytas bus linkęs duoti patvirtinamą atsakymą į šitą klausimą. Nagi, kaip tas kitaip galėtų būti? O vienok negalima duoti nei vieno (tikrai kritiką išlaikančio) pavyzdžio tokiame perdavimui paveldėjimu geru įgytų ypatybių? Dažnai buvo tvirtinama, kad kartais šunes atsiranda tiesiog su nukirstomis uodegomis ir ta būitis buvo aiškina tuo, kad tie šunes atsiradę nuo tėvų su nukirstomis uodegomis. Nei vienas iš atsitikimų paimtų tyrinė-

ti, neišaiškė moksliško tirdymo kvotimo. Bandymai buvo daryti su pelėmis: visai pelių gentkartė eilei nupiaustinėta uodegos ir bet nei kartą neatsirado pelė su trumpa uodega. Žmonijos istorijoje ne kartą budavo, kad per metašimčius ir net tukstantmečius žmonės tam tikru būdu koneveiktą; bet lygšiol nei vienas šitų koneveikimų neliko paveldėjama ypatybe. Gana yra priminus chiniečių kojų varžymas, apipiaustymas pas žybus, mergystinės plėvės (hy-men) pas moteris naikinimas. Atmindami šitas buitis, mes jau žiūrėsime labai atsargiai ir skeptiškai į pasakojimus apie paveldėjimą įvairių vienatos įgytų ypatybių perdavimą. Bent iki šiam laikui tokio įgytų vienatos ypatybių perdavimo nebuvo duota nei vieno įtikinančio pavyzdžio.

Bet kaipgi atsiranda ir yra perduodama paveldėjimu vienatos palinkimai? — skaitytas paklaus. Į šitą galima atsakyti, kad paveldėjimu perduodamos vienatos atmainos yra paveldėjystės sandėlinio tam tikrų atmainų išdavos. Mes galime įsivaizdinti šitą tokiu būdu: tam tikro gyvio dauginimosi akytės sulyg maininimosi yra visos lygiai patogios sąlygos; gali būti, kad akyčių viena yra tokioje vietoje, kur maistas nuėina ypatingai didelėje apštyje. Šita akytė, žinoma, visuomet gerai maitinsis, ir chromozomai pulkiai vystysis. Bet iš chromozomų viena, savų žarų, gali patekti į ypatingai geras sąlygas, taip kad jai gali pavykti išsivystyti geriau kaip kitoms. Tąsų geriaus išsivystys ir tos ypatybės, kurių nešiojotojų yra tas chromozomas. Sakysime, kad ačiu šitam pas tam tikrą vienatą gerai išsivystė dantis. Šita ypatybė paskui gali pereiti ateinančiam karton paveldėjimu, kadangi ji yra apribota atmaina įvykusia paveldėjystės sandėlinij ir, todėl, gali būti perduodama iš kartos karton. Gi vienatos dauginimosi akytės visuomet būva išvestinėmis jos tėvų dauginimosi akyčių ir tt. Todėl, jei ypatingai drūtų dantų išsivystymas buvo apribotas priderama atmaina chromatinine dauginimosi, akytės, iš kurios toji vienata išsivystė, tai šitą pačią ypatybę turės tam tikros vienatos dauginimosi akyčių chromatinas, kadangi jos akytės pasidaro tiesiausiai keliu iš pirmos akytės ir jų chromatinas, o todėl ir chromozomai atsižymės ta pačia ypatybe. Tokiu būdu, ypatybės, įgytos blastogenišku keliu, vadinamos dauginimosi akyčių atmainos keliu, yra galimos perduoti iš kartos karton ir liktų paveldėtinėmis ypatybėmis. Bet tarpinis chromozomų perėjimas iš vienos kartos kiton tiesiog yra priežastimi to, kad įdėtos juosna vienatos ypatybės vėl apsirėiskia pas visus ainius.

Negalima užginti, kad šitos pažiūros naudon del jos baigumo ir nuoseklumo, kalba labai niybės (įgimto supailejimo). Šitie pavyzdžiai mums parodo, kad operacija, padaryta vienoj kokioj kūno vietoj, išaukia veikmę, kuri apsirėiskia visai kitokioje lytyje ir visai kitose kūno vietoje. Todėl, turi būti sąlygos, ačiu kurioms fiziškos atmainos yra perduodama toliaus. Be abejo, visokia atmaina vinyame organė, atsiliepa ir į kitą. Tokiu būdu mes turime pilną teisę manyti, kad gilios permamos, įvykusios kokioje organizmo vietoje, atsiliepa ir į dauginimosi akytes ir į jų chromatiną.

ti, neišaiškė moksliško tirdymo kvotimo. Bandymai buvo daryti su pelėmis: visai pelių gentkartė eilei nupiaustinėta uodegos ir bet nei kartą neatsirado pelė su trumpa uodega. Žmonijos istorijoje ne kartą budavo, kad per metašimčius ir net tukstantmečius žmonės tam tikru būdu koneveiktą; bet lygšiol nei vienas šitų koneveikimų neliko paveldėjama ypatybe. Gana yra priminus chiniečių kojų varžymas, apipiaustymas pas žybus, mergystinės plėvės (hy-men) pas moteris naikinimas. Atmindami šitas buitis, mes jau žiūrėsime labai atsargiai ir skeptiškai į pasakojimus apie paveldėjimą įvairių vienatos įgytų ypatybių perdavimą. Bent iki šiam laikui tokio įgytų vienatos ypatybių perdavimo nebuvo duota nei vieno įtikinančio pavyzdžio.

Bet kaipgi atsiranda ir yra perduodama paveldėjimu vienatos palinkimai? — skaitytas paklaus. Į šitą galima atsakyti, kad paveldėjimu perduodamos vienatos atmainos yra paveldėjystės sandėlinio tam tikrų atmainų išdavos. Mes galime įsivaizdinti šitą tokiu būdu: tam tikro gyvio dauginimosi akytės sulyg maininimosi yra visos lygiai patogios sąlygos; gali būti, kad akyčių viena yra tokioje vietoje, kur maistas nuėina ypatingai didelėje apštyje. Šita akytė, žinoma, visuomet gerai maitinsis, ir chromozomai pulkiai vystysis. Bet iš chromozomų viena, savų žarų, gali patekti į ypatingai geras sąlygas, taip kad jai gali pavykti išsivystyti geriau kaip kitoms. Tąsų geriaus išsivystys ir tos ypatybės, kurių nešiojotojų yra tas chromozomas. Sakysime, kad ačiu šitam pas tam tikrą vienatą gerai išsivystė dantis. Šita ypatybė paskui gali pereiti ateinančiam karton paveldėjimu, kadangi ji yra apribota atmaina įvykusia paveldėjystės sandėlinij ir, todėl, gali būti perduodama iš kartos karton. Gi vienatos dauginimosi akytės visuomet būva išvestinėmis jos tėvų dauginimosi akyčių ir tt. Todėl, jei ypatingai drūtų dantų išsivystymas buvo apribotas priderama atmaina chromatinine dauginimosi, akytės, iš kurios toji vienata išsivystė, tai šitą pačią ypatybę turės tam tikros vienatos dauginimosi akyčių chromatinas, kadangi jos akytės pasidaro tiesiausiai keliu iš pirmos akytės ir jų chromatinas, o todėl ir chromozomai atsižymės ta pačia ypatybe. Tokiu būdu, ypatybės, įgytos blastogenišku keliu, vadinamos dauginimosi akyčių atmainos keliu, yra galimos perduoti iš kartos karton ir liktų paveldėtinėmis ypatybėmis. Bet tarpinis chromozomų perėjimas iš vienos kartos kiton tiesiog yra priežastimi to, kad įdėtos juosna vienatos ypatybės vėl apsirėiskia pas visus ainius.

Negalima užginti, kad šitos pažiūros naudon del jos baigumo ir nuoseklumo, kalba labai niybės (įgimto supailejimo). Šitie pavyzdžiai mums parodo, kad operacija, padaryta vienoj kokioj kūno vietoj, išaukia veikmę, kuri apsirėiskia visai kitokioje lytyje ir visai kitose kūno vietoje. Todėl, turi būti sąlygos, ačiu kurioms fiziškos atmainos yra perduodama toliaus. Be abejo, visokia atmaina vinyame organė, atsiliepa ir į kitą. Tokiu būdu mes turime pilną teisę manyti, kad gilios permamos, įvykusios kokioje organizmo vietoje, atsiliepa ir į dauginimosi akytes ir į jų chromatiną.

ng; šitos permamos uždeda savo antspaudą, jei taip galima išsireikšti, ant chromozomų. Tokiu būdu yra dirva tokių ypatybių paveldėjimui: niekas nekliaudo tam, kad panašios atmainos paveldėjystės nešiojotų dauginimosi akytėje atsilieptų į besivystančią vienatą. Antra vertus, labai yra galima, kad ne visokia ypatybė įgyta somatogeniškuoju keliu, yra perduodama paveldėjimu. Jei atmaina neperdaug yra žymi ir buvo įvykusia paveldėjimo organuose, tai jos veikmė neišeis iš siauro rato ribų ir nepasieks dauginimosi akyčių. Tokiuose atvejuose nėra ko

"BIRUTĖS" VAKARAS

Nedėlioje, Spalių-Oct. 21, 1917

C. S. P. S. SVET.,

18th ir Racine Ave.

BIRUTĖS DRAUGIJA

Stato Scenoje Vienaveiksmę M. PETRAUSKO Operą

"SIENAPJUTĖ"

Pradžią 7:30 val. vak. Inžanga 35c ir augščiau

SIENAPJUTĖ tai vienas puikiausių muzikos veikų, kurį kiekvienas muziką mylis lietuvis privalo pamatyti. Šiame veikale dalyvauja parinktinės Chicago dainininkų spėkos, taipiau ir patsai, gerai išlavintas, "Birutės" choras.

Po perstatymui—šokiai, didelė orchestra ir kiti pamarginimai. Kviečia "BIRUTĖ"

Nepaprastas Vakarų su Programu

Rengiamas
Dr-tės L. B. ir S. Am. Dramatiškai-Muz. Skyriaus
Bus sulošta vieno veiksmo komedija
"GERIAU VELIAU NEGU NIEKAD"

Subatoj, Spalio-Oct. 20 d., 1917

M. MELDAZIO SVETAINĖJ, 2242 W. 23rd PL.
Pradžią 7:30 val. vak. Inžanga 25, 35 ir 50c ypatai.
Apart lošimo bus solo, duetų, monologų, deklamacijų ir tt.
Visus kviečia atsilankyti
Rengimo Komitetas.

Spektaklis, Koncertas ir Balius

Rengiamas
Rusų Skyriaus Soc. Partijos, Melrose Park, Ill.
Subatoje, Spalio-October 20-tą d., 1917
SALUNAS SVETAINĖJ,
Kampas 15th ave ir Lake gatvės, Melrose Park, Ill.
Scenoje statoma "KAIMO JAUNIKIS". Taigai bus dainos, muzika ir deklamacijos. Dalyvaus pagarsėjusi rusų dainininkė S. P. Stranden. Dainuos naujų rusų himnų Laisvosties Rusijos ir kiti.
Po programo—Balius iki 3 val. nakties.
Pradžią 7:30 val. vakare. Inžanga 50 ir 35c porai.
Unijos muzika po vadovystę M. LIBERMANO

ISKILMINGAS BALIUS

Subatoje, Spalių 20 dieną, 1917.

Su Apraikišiojimu 5-ty Metų Sukaktuvių L. T. M. P. Dr-jos VYTIES
Pradžią 6 valandą vakare. Inžanga 25c Porai
Kaličetojai bus: 1) A. Masalskis, graborius; 2) K. Juozaitis, 3) K. Pauskis; 4) W. Zukauskis.
Užkviečiame visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti, nes bus skrajantį krasa ir bus duotos trys dovanos: Mergina kuri gaus daugiausia atviručių gaus pirmą dovaną puikų gyvų gėlių buketą, antra ir trečia gaus puikų ant stalo pastatomą laikrodį. Priek tam bus puiki muzika.
Visus kviečia KOMITETAS.
MILDOSS SVETAINĖJE, 3142 So. Halsted Street.

laukti, kad tam tikra ypatybė būtų perduota ateinančiai kartai: ypatybė išnyksta drauge su vienatą ją įgijusia.
Pripažindami augščiau išdėtą pažvalgą, mes įeiname į labai patogų padėjimą, kadangi mums neparasina varžyti buitis. Mes pastatome reikalavimą, idant visos paveldėjimo perduodamos ypatybės atsimuštų kokių nors būdu ant chromatininių dauginimosi akytės elementų. Antra vertus, apsiaučiančiam pasauliui, kuris, be abejo, daro didelę veikmę į organizmų lytis, yra duodama proga kaip kurias

Prašyk groserninko

SCHULZE'S BUTTER-NUT BREAD
SCHULZE'S CAKE
SCHULZE'S RYE BREAD
Made Only by
SCHULZE BAKING CO.
Parduoda visos grosernės

KLUMBEIN
HALSTED & 14TH STS.

Pastebėtinis Apvalymo išpardavimas
Motėrų Rudeninių Siutų

Kiekvienas Sankrovoje Siutas Nupigintas Viena -- Trečdalia.

Šis talpina mūsų visą sandėlį, niekas neužlaikytas—puikus stailiški drabužiai, visų populiarių stailių, audinių ir spalvų—papousti kailių siutai, puošnūs siutai, paprasti siutai.

Dar yra originalės korčiukės—nupigina vieną trečdalį kuomet pasirinksite.

Jūs galite pirkti

\$15.00 rudeninius siutus už	\$10.00
20.00 rudeninius siutus už	13.34
22.50 rudeninius siutus už	15.00
25.00 rudeninius siutus už	16.67
27.50 rudeninius siutus už	18.34
30.00 rudeninius siutus už	20.00
35.00 rudeninius siutus už	23.34
40.00 rudeninius siutus už	26.67
45.00 rudeninius siutus už	30.00
50.00 rudeninius siutus už	33.34

Visi kiti iki \$150.00 čia randasi.
Ši yra stebėtina dviguba proga—stailiški drabužiai pradžioje sezono, aktualis sutaupymas vieno-trečdalia
Numažinta mokestis už permainymus.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

LEWISTON, ME.

Prakalbos.

Spalio 6 ir 7 d. čia kalbėjo d. J. Neviackas iš Worcester, Mass. Spalio 6 d. kalbėjo LSS. 105 kp. apie socializmo ir dabartinę visąsietinę karę. Tarpais buvo deklamacijų. Deklamavo d. J. Gudelis. Auksų padengimui lėšų surinkta \$8.00 su centais.

Ant rytojaus, spalio 7 d. d. J. Neviackas kalbėjo LMPA. 40 kp. apie moterų padėtinį šandie ir praeitį.

Deklamavo J. Gudelis ir mažą mergaitę L. Juokavonitę. Auksų padengimui lėšų surinkta \$7 su centais.

I abejas prakalbas atsilankė nemažai žmonių ir visi buvo jomis patenkinti. Prakalbas rengė bendromis įėjimais LSS. 105 kp. ir LMPA. 40 kp.

Daugiau tokių prakalbų! Klausytojas.

MELROSE PARK, ILL.

Kas pasidarė?

Malonu skaityti darbininkų laikraščius, kuomet juose randi daug žinių žinių apie darbininkų judėjimą visose patsvietose.

Neseniai tekdamo skaityti nemažą žinių ir iš Melrose Parko, kurias suteikdavo d. Ch. Korchonis ir Zalatorius. Bet kas dabar atsitiko su jais, kad nieko nebegirdėt? Ar juos atšaldė Kovo vėjai, ar prisilėgė pikta dėjai? Gerų darbų, kuriuos jie veikė, nereikėtų užmiršti. Ir daug dar yra kas veikti. Kiti draugai gal būt dabar daugiau veikia negu buvo veikiami pirmiau. Bet žinių iš jų veikimo darbininkuose laikraščiuose nematyti.

Draugai melrosparkiečiai, padarykite svetimi savo gyvumą ir veikimą, kad "dar žvaigždė vilčių žibūt nenustojo."

Šiaurys.

DETROIT, MICH.

Prakalbų — visa eilė.

Prakalbos, prakalbos įvyko jų net kelios iš eilės. Rengė L. M. P. S. 17 kuopa J. A. S. sveitainių, 29 gt. ir Michigan ave.

Spalio 7 d. kalbėjo Dr. Jonikaitis tema "Fiziški moterų silpnumai", o P. Krakaitis skaitė referatą tema "moteris ir jos rolė gyvenime."

Spalio 9 kalbėjo K. Rutkus

SOROL

SUTAIKYTAS ir formuluotas receptas; atkelio išimtinai gydyto žmonių.

SOROL

atkelio išimtinai gydyto žmonių. Naudojama visame pasaulyje per pusę šimto metų. 35000000 vartotojų visame pasaulyje. Naudojama visame pasaulyje. Naudojama visame pasaulyje.

PAIN-EXPELLERIO

seno ir ištikimo draugo kėlinio, naudojama visame pasaulyje per pusę šimto metų. 35000000 vartotojų visame pasaulyje. Naudojama visame pasaulyje. Naudojama visame pasaulyje.

W. AD. RICHTER & CO.

14-20 Washington Street, New York.

Viena saugausių Bankų

ATIDARYKITE TAUPYMO KASKEITĄ, CHICAGOJE

saugojas ir tikrojo Bankoje. 28 metų teisingai vedamoje Bankoje. Priežiūra Valstybės ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų ir taupymo padėjimų.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.

W. KASPAR prezidentas
OTTO KASPAR vice-prezidentas
WILLIAM OETTING prez. Oetting Bros Ice Co.
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas
PADEJIMAS PERSIVIRŠIS KAPITALAS

WALENTY SZYMANSKI pirklys
H. E. OTTE vice-prez. Nat. City Bank
GEORGE C. WILCE vice-prez. T. Wilce Co.
JOSEF SIKYTA k. stierius.

V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
J. PESHEL sek. Turk. Mufy. Co.
OTTO KUBIN prez. Atlas (Brewing Co. k. stierius.)

PERVIRŠIA \$6,000,000.

KALBAMA LIETUVISKAI

apie moteris ir ženybinių gyvenimą. Spalio 11 ir 12 kalbėjo M. Mockus tema "moteris ir religija."

Spalio 11 Dr. A. Montvidas, iš Chicagos, kalbėjo taip pat apie moterų reikalus.

I visas prakalbas publikos lankėsi labai daug, bet daugiausia buvo susirinkę paskutiniųjų, taigi spalio 11 dieną, pasiklausyti Dr. Montvido. Jis, be abejojimo, ir buvo geriausias kalbėtojas. Dr. Montvidas aiškino, kas tai yra socialistai, ir delko moters reikalauja sau lygių teisių su vyrais. Darbininkė moters, pasak kalbėtojo, reikalauja lygių teisių ne tam, kad kovojus su vyrais darbininkais, bet tam, kad išvengtų su vyrais darbininkais kovojus prieš bendrą priešą — kapitalizmą — už savo buvimo pagerinimą.

— Sotekšniukas.

KEWANEE, ILL.

Spalio 13 d. buvo LSS. 201 kuopos koncertas ir baltus.

Vakaras pavyko labai puikiai. Žmonių buvo pilna svetainė ir todėl liks nemaža pelno socialistiškai propagandai.

Koncertas susidėjo iš muzikos, dainų, monologų ir pasikalbėjimų. Dainavo angliskai ir lietuviškai. Angliskai geriausia dainavo J. W. Connery, o lietuviškai p. O. Tamošaitienė. Puikių monologų pasakė "Kaip aš pribuvau į Ameriką" drg. M. Bružienė.

Kadangi klebonijos Laksutė ir vyčių viršininkai uždraudė savo "vaikui" lankytis į socialistų vakarą, tai socialistai persikvietė vyčių "stara" iš Bostono, kuris turėjo didelių debatų "apie velnio buvimą ir apie vyčių garbės augtumą." Debatavo su Mykolu Strakauckiu, 12 metų vaiku. Svečių buvo ir iš Moline, Ill., kaip tai d. J. Savitskas, J. Zabukas ir kiti. Visi linksmai laiką praleido iki 12 val. nakties.

Tik vieną vyčiai liko nevalninkais dėl socialistų koncerto. Vyčių vyresnybė mai visus vyčius su vyčiais sukimšo į pabažnytinį sklepą, kad tik negalėtų nuieiti į socialistų vakarą. Ir tie nabagai, betrypdami ant cementinių grindų, puspadžius nuplėšė, bet socialistams nė kiek nepakenkė. Žmonės aplenkdami vyčių sklepą, čio tiesiai į socialistų vakarą.

60 rotos Vytis.

INDIANA HARBOR, IND.

LSS. 217 kuopa turėjo vakarą nedėlio, 14 d. spalio. Buvo sulaukta vienaveiksmė drama "Saliamono Sapnas". Turu pasakyti, kad loščiai atliko savo roles neprasčiausia, išskiriant tik Karčio ir Tamošiaus. Kazinko truko. Taipgi dainavo Chicagos Lietuvių kvartetas.

Publikos buvo pilna svetainė, nebuvo kur nei atsistėti, ir visi buvo patenkinti. Koupai liks pelno apie šimtas dolerių.

Pirma teatro buvo prakalbos. Pirmas kalbėjo d. A. Bimba iš Valparaiso, moksleivis ir LSS. XII Rajono organizatorius.

Kalbėjo gana puikiai. Antras kalbėjo d. T. Dundulis (iš Chicagos) apie dabartinę tvarką ir ką darbininkai turi daryti, kad pasiluosavus iš ekonominės ir politinės nelaisvės. Pasak jo, reikia darbo žmonėms organizuotis visiems ir paimit į savo rankas visą industrinę ir politinę mašiną. Ragino balsuoti už socialistų kandidatus, kurie yra pastatyti į miesto valdybą.

Trečias kalbėjo d. E. C. Whitmeier, kandidatas į miesto teisėjus (City Judge) nupiešdamas skirtumą partijų kvietė, kad visi balsuotų už socialistų kandidatus. Publikai ypatingai patiko draugo Whitmeierio kalba. Ketvirtas kalbėjo d. A. Andriulevičius iš Valparaiso, Ind., moksleivis.

Publikos buvo neperdaugiasia, bet visi buvo užganėdinti, išskiriant vieną, kuris išbėgo laike prakalbų. Mat d. T. Dundulis biskų užsiminė apie kunigėlius, o tam žmogui vis tiek, ar kunigas ar Dievas — negali vargšas atskirti. Dundulis pasakė, kad vyčiai pradėję eiti prie socialistų klausyti rodo, ir tam panašiai.

Dar norėčiau tarti žodį kas dėl balsavimo. Jau artinas balsavimas, tik tai 3 savaitės beliko. Taigi parodykime mcs. darbininkai, ką mes galime. Kiekvienas kaip balsuosime utarninke, lapkričio 6 d., atiduokime balsą už savo partijos kandidatus, o ne už tas partijas, kurios mums žada duot visko laike rinkimų, o kaip išrenkami, tai žmonėms kailį dyrina. Kiekvienas pralaujantis žmogus nėra priešingas socializmui ir, be abejojimo, balsuos už socialistų kandidatus.

Socialistas.

MILWAUKEE, WIS.

Iš LDLD. ir SLA. kuopų veikimo.

Spalio 11 d. buvo LDLD. 56 kp. susirinkimas. Nariams apsvaresčius apie pakelimą narių mokesčių pasirodė, kad tai būtų reikalinga, nes prie tokio brangumo spaudos reikmenų, kitaip bus sunku išleisti daugiau literatūros. Be to dar 19 kuopa įnešė, kad visos knygos būtų apdarytos be ekstra mokesčio. 56 kp. balsavo, kad būtų mokama po \$1.00 į metus ir visos LDLD. išleistos knygos apdarytos, duodamos nariams be ekstra mokesčio. 56 kp. nominavo į Centro Valdybą: L. Pruseiką pirminku, S. A. Dementį, sek., K. Liutką izd., P. A. Žilinską knygium, A. Lalį (Naujienų redakciją) literatūros komitetan; už organą — Laisvę.

SLA. 177 kp. rengia Apdraudos ir Sveikatos Savaitę šį paskaityti programą: spalio 23 d. — Darbininkų padėjimas Amerikoje; 22 d. — Apdrauda ir Pašalpa; 26 d. — Namų ir ypato hygieną parašyta Dr. Matulaitis; 28 d. — Kalbės Dr. S. Biežis iš Chicagos apie sveikatą ir kit.

Naujienų Reporteris.

"LIETUVA"

\$2.00 į dieną \$2.00 į valandą

KURIS JUMS GERIAUS PATIKTŲ

Gerai "Lietuvos" laikraščio agentai lengvai padaro po \$2.00 į valandą lietuvių nuo darbo laisvę.

Jūs turite pranašą patį budarį. Jis ne tik laisvina savo darbu mėsą, klausite platesnių informacijų, rasysite.

"LIETUVA"

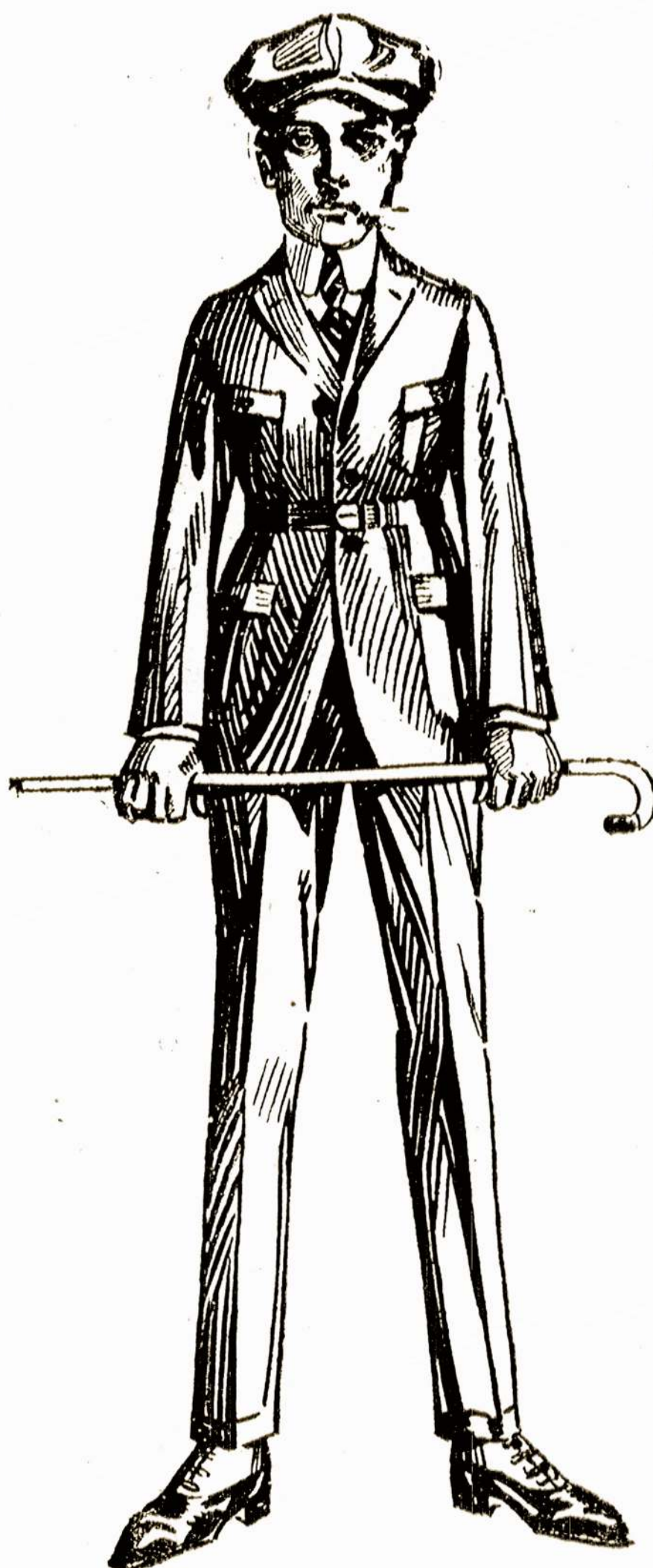
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Didžiausia Sankrova aprėdalu ir avalinės nuosaiiai nuo vidurmesčio.

THE Continental CLOTHING HOUSE

Kampas Milwaukee ir Ashland Avenues

Nauji Fasonai == Naujos Matarijos == Naujos Spalvos, o ta Pati Sena Ilgai Laikanti Rušis

APRĖDALŲ interesas gali but išskirstytas A į šmotus kaip kuriose sankrovose, bet jūs galite visuomet užsitikėti ant to, kad jūs gausite vertę savo pinigų pas THE CONTINENTAL. Ta didi įstaiga yra didžiausia sankrova aprėdalu ir avalinės Chicagoy nuosaiiai nuo vidurmesčio. Mūsų sandėlis yra didelis ir pilnas. Mes dargi nepavelsime nieko tokio, kas trukdytų The Continental jo žinomai reputacijai, kaip užtikrinančiai užganėdinimą. Apšitaisymas arba žiponas, kuriuos pirsksite pas CONTINENTAL, suteikia jums nuo trijų iki penkių dolerių sutaupymą gatavų pinigų. Tai yra sutaupymas, kurį mes galime suteikti nemokėdami didelių vidurmesčio randų.

\$18 \$15 \$20

Visi paskutiniai rudeniniai fasonai nauji "trench" ir kariniai fasonai, kaip lyginai "pinch-back", liūsi pečiai, ant vienos ir abiejų pusių susegami aprėdalai, tamsiai mėlyni, žali, žalvariniai ir pulkų maišyti. Taipgi pilnas sandėlis aprėdalu ir žiponų, pasiutų Hart, Schaffnerio and Marks, "Kuppenheimer Society Brand" ir gerai žinomų fabrikančių po \$25 iki \$35. Visi geriausi sezoniniai fasonai su visokiais reikalavimais rankomis siutų drapanų.

Vaikų Aprėdalai ir Švarkai

Mes galime užganėdinti vaikus ir vienu kartu sutaupyti jums pinigų. Sunkūs ilgai laikantis aprėdalai, ir žiponai, kurie išlaiko prasciausia orą ir nesuplūš per visą vaiko gyvenimą. Atsiveškite savo vaikus. Visokio dydžio nuo 6 iki 18 metų.

Sankrova atdara Utarninke, Ketvergo ir Subatos vakarais, Nedėlioje iki pietų

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ISTEIGTAS 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145,000	Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600
Pomirtinių išmokėto \$92,715	ir \$1,000. Moka ligoje pašalpos—
Ligoje pašalpa \$52,813	\$6.00 \$9.00 ir \$12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politikus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškus ir kulturiškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį "TĖVYNĘ" su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia knygas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kultūros organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS

307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY

Draugijos ir Organizmų Evoliucija

Knygą parašė garsus publicistas Arthur M. Lewis, sulietuvino Dr. A. J. Karalius. Išleido J. Ilgaudas.

TURINYS:

1. Thales iki Linneus.
2. Linneus iki Lamarck.
3. Darwin's "Gamtiškas Parinkimas."
4. Wesmann'o Paveldėjimo teorija.
5. De Vries'o "Atmaina".
6. Kropotkino "Savitarpinė pagelba".
7. Atsakymas Haeckeliui.
8. Spencer'io "Socijalis Organizmas".
9. Spencer'io Individualizmas.
10. Civilizacija—Ward ir Dietzgen.

Kaina 50c.

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St.,

Chicago, Ill.

"AUDEJAI"

Penkių veiksmų drama. Kaina 50c.

Tai veikalas, kuris nušviečia pradžios devyniolikto šimtmečio darbininkų padėjimą; parodo, kaip Vokietijos audėjai, nebe pakeldami priešpaudos, sukyla prieš savo išnaudotojus.

Nors veikalas yra sutaisytas lošimui, bet perskaityti jį yra taip svarbu ir interesinga, nes jis paduoda kaip pavyzdį, dėl ko įvyksta sukilimai.

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Skaitykite ir platinkite vienintėlį Rusuose lietuvių darbo žmonių laikraštį

"Naująją Lietuvą"

Kiekvieno tikro darbo žmonių draugo pareiga — visomis jėgomis remti savąjį laikraštį.

Tiktai bendrai ir visais pajėgas įtempe mes galėsime įveikti savo priešininkus. O laikraštis tam tikslui — geriausias įrankis. Todėl, visi į darbą. Padėkite, kuo galite! Kas raštais, kas pinigais, kas patarimais!

"Naujosios Lietuvos" kaina Amerikoje:

Metams 9 rubliai; pusei metų 4½ rub.

A D R E S A S.

"Naujoji Lietuva"

Podolskaja, 15 Petrograd, Russia

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Išleista NAUJIENŲ BENDROJE Inc.
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

Užsakovoms Kaina:
Chicagoje—
nešiotajams kasdien pristatant į namus, moka: 12c
Mėnesiui 50c
Miesto dalyse, kur nešiotajai nepa-
mėkia, dienraštis siunčiamas pačiu,
nešiotajams išanksto užsimokėjus:
Metams \$6.00
Pusei metų \$3.50
Suvenyose Valstijose, ne Chicago-
je, pačiu:
Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Kanadoje, metams \$7.00
Visur kitur užsimokėjus \$8.00
Pinigus reikia siųsti Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted St., Chicago.

Rašytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išpausdinimui laikraš-
tyje rankraščius adresuoti tiesiai Naujienu Redakcijai, o ne Redaktoriaus
vardu. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to
paliekant platus tarpus tarp eilučių. Redakcija pasidoko visas teis-
es rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai rašiniai nukun-
ti, arba grąžinami atgal, jei būgū dviejų savaitių autorius pareikalauja
jų ir išsiūnia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.
Asmeniškai Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Šiandie kandidatų prakalbos.

Chicago lietuviai darbi-
ninkai šiandie atidaro rinki-
mų kampaniją didelėmis pra-
kalbomis Meldadžio svetainė-
je. Kalbės kandidatas į Au-
gštesniojo Teismo teisėjus,
dr. K. Gugis, ir keletas ki-
tų kalbėtojų lietuvių ir an-
glų kalbomis.

Šiame prakalbėse darbi-
ninkai išgirs, kokią programą
(platformą) turi dabarti-
niuose rinkimuose socialistų
partija ir kokios pagalbos ji
laukia iš žmonių, kad rinki-
mai būtų laimėti.

Apie šios rudens rinkimų
svarbą „Naujienu“ jau yra
ne kartą kalbėjusios. Jei
dar reikia čionai kas pabrė-
žti, tai tas faktas, kad jie tu-
ri daug reikšmės lietuviams
darbininkams.

Pirmu kartu socialistų par-
tija pasirinko kandidatą į
tokiai įžymiai vietai iš lietu-
vių. Tuo ji pripažino, kad
organizotieji lietuviai darbi-
ninkai yra nemenka spēka.
Taigi ant lietuvių darbinin-
kų tapo uždėta pareiga pasi-
rodyti kaip galima geriaus ir
nesuivilt savo draugų, kitų
tautų darbininkų.

Del tos priežasties, kad
lietuvių vardas yra socialistų
kandidatų sūrašė, daug lie-
tuvių piliečių ir nepiliečių,
kurie pirma šalindavosi nuo
socialistų, dabar užsisiūtere-
suos politikos klausimais ir
tomis idėjomis, kurias socia-
listai skelbia. Butų neatlei-
stina klaida, jeigu šis proga
nebutų panaudota tam, kad
padidinus mūsų draugų skai-
čių ir kad susiartinus su
žmonių miniomis.

Taigi susipratęs jie lietu-
viai darbininkai privalo pa-
sidarbuot. Šiandie praside-
da tasai darbas ir įsiai turės
be palisio but varomas iki
lapkričio 6 dienos.

Atsilankykite kuoskaitlin-
giausiai į šios dienos prakal-
bas ir padarykite rinkimų
kampanijos atidarymą pa-
sekmingu!

Užsispyrimas be logikos.

Kone kiekviena diena tei-
kia naujų faktų, rodančių, ro Petras, tai puiku! Tokia
kaip mažai logikos yra mu-

su „kairiųjų opozicijoje
Lietuvių Darbininkų Tary-
bai.

Jie skelbė išpradžią, kad
Taryba esanti „nelegališka“,
kadangi ji tapo įsteigta be
L.S.S. centro leidimo. Bet
tuojau jie patis ėmė organi-
zuot „Teisų Komisijas“, ir
„Kalių Sėpimo Fondus“, ir
ne tikai negavė leidimo iš
jokio centro, o ir išanksto
neišdiskusavę viešai savo su-
manymų.

Jie pasakojo, kad socia-
listai neprivalą dėtis su „be-
spalvėmis“ draugijomis, nes
tatai pakenksia socialistų ju-
dėjimui ir organizacijai.
Vienok, steigdami savo „Ko-
misijas“ ir „Fondus“, jie
kreipėsi irgi ne kur kitur,
kaip tik į tas draugijas.

Apie naują tokio nenuose-
klumo pavyzdį patyrėme tik-
ką dabar. Iš vieno miesto
mums tapo prisiūsta prane-
šimas, kad tenai įsikūręs
„Politiškųjų Kalių Sėpimo
Fondas“, kuris susidaręs iš
penkių draugijų atstovų.
Pranešėjas yra sąjungietis
ir vienas tu, kurie atkakliau-
siai priešinosi kuopos įstoji-
mui į Darbininkų Tarybą.

Tame mieste Darbininkų
Taryba tapo įsteigta, nežiu-
rint visų pastangų, kurias
dejo „kairieji“, kad nedavus
jai įsikurti. Ačiu jų „pasi-
darbavimui“ tečiaus, Taryba
susitvėrė tik iš progresyvių
D. susisėpimo, dailės ir litera-
tuoros draugijų; socialistų-gi
kuopa ir jaunųjų socialistų
ratelis neprisidėjo.

Dabar betgi tie patis šiti
dviejų organizacijų nariai,
kurie sakė, kad socialistai
neprivalą tvert naujų orga-
nizacijų „be leidimo“, ir ne-
privalą veikti „po svetima
firma“, ir neprivalą „skal-
dyt savo įiegas“ ir tt.,—agi-
tuoja už šitą Fondą kiek ga-
li. Iš jų tarpo, rodos, išėjo
ir iniciatoria (sumanymas) ji
organizuoti.

Reikia, jie dabar stoja už
tą, kam pirma priešinosi. Ko-
del priešinosi? Supaisyk
juos! Priešinosi ir gana—gal
delto, kad jiems buvo pasa-
kyta, jogei priešinties rei-
kia...

Kada Jonas daro koki-
nors dalyką, tai yra bloga;
bet kada tą patį dalyką da-
kia naujų faktų, ro Petras, tai puiku! Tokia
kaip mažai logikos yra mu-

Apžvalga.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on October
19, 1917, as required by the act of
October 6, 1917.

ANGLIJOS VALDZIA
NUBAUDĖ LIETUVI
SOCIALISTA.

Skotijos „Rankpelnis“, rašo:
Drg. J. Vasaitis nuteistas 6
mėn. sunkių darbų.

Praėjusių savaitę „R-ny“
buvo įdėta korespondencija
apie areštavimą d. J. Vasaitio,
L.S.S. 21-os kuopos nario. Vė-
liau gavome iš Londono žinių,
kad rugsėjo 20 d. teismas nu-
teisė d. Vasaitį 6-mėn. mūse-
siams sunkių darbų (hard la-
bour) ir nugalėtoji ir Penton-
will kalėjimą. Jeigu busias
nuolankus kalnys, tai vasario
17 d. 1918 m. busias paluo-
suotas iš kalėjimo ir depor-
tuotas Rusijon. Ji kaltino
siuntinėjus neatsiūgus žinias
į užsienius, bet kokios tos ži-
nios — visai nenurodė.

D. Vasaitis, kaip londonie-
čiai praneša, buvo darbuštas
L.S.S. 21 k. narys ir grieštas
priešininkas militarizmo ma-
šinai. Valdžia suradusi šio-
nių, tokių priekibų tuoj pasis-
kubino uždaryt draugų į ka-
lėjimą. Ji buk kaltinę ir už
agitaciją.

Vienas draugas iš Londono
atsiuntė iš anglisko laikraščio
iškarpa, kurioje šitaip sako
apie d. Vasaitio bylą:

„Bow-street Policijos teis-
me Jonas Vasaitis (29 m.)
lietuvis, kuris buk buvęs są-
ryšy su socialistų ir anti-Bri-
tiskoms organizacijoms Broo-
klyne ir London, buvo kaltin-
tas del siuntimo atvirutės ra-
šytos lietuvių kalba ir talpinu-
sis neteisingas žinias esan-
čiais Anglijos dalykais.

„Kallinamasis per vertėją
paaiškino, kad jis parašė tai,
ka kili žinojęs jam buvo pa-
sake, ir užsigynė, kad iš New
Yorko Londonan atvykęs ne
socialistų reikalais.

„Mr. Graham Cample nu-
rodė, kad atvirutė buvo rašy-
ta klaidingai ir neteisings ži-
nias. Tuomet kaltinamasis
buvo nuteistas šešiams mėn.
sunkių darbų ir bus atiduotas
deportavimui.“

Pats d. Vasaitis, dar tebe-
laukdamas bylos nagrinėjimo,
mums atsiuntė iš kalėjimo lai-
šką. Jis sako:

„Draugai! parašau jums
bent keletą eilučių iš Brixton
kalėjimo, kuriame nelaimin-
gas Airijos revoliucionierius
Roger Casement pernai užbaigė
savo dienas — jis buvo pa-
keltas. Šiuo tarpu pakori-
mui nieko, turbūt, nėra. Po-
litikos nusikaltėlius pažysta-
mus mačiau tris: vieną anglą,
vieną žydą ir d. Cičerą. D.
Cičerinas nuo manes yra tre-
čioj kamaroj ir moka už ją,
rodos, 6s savaitėn. Sėdintie-
ji be teismo visi gali nusisam-
dyti kamaras ir užsisakyt
maistą. Už kamaras mokā-
ma 2s 6p, 6s ir 10s savaitėi, už
maistą — 20s. Šitoj klesoj
valgyt duoda tris kartus per
dieną.

Pusryčiams duoda vieną
kiaušinį arba lašinių rėželį —
o kartais žuvį, — puoduką
kavos arba arbatos be cuk-
raus ir be pieno su šmoteliu
netoli sviesto buvusios duo-
nos. Pietums, po truputį mē-
sos, 2—3 bulvės ir šiočio-to-
kio kėkso; vakarienei to-pat,
kaip ir pusryčiams.

D. Cičerą mačiau tris kar-
tus, bet pakalbėt nebuvo gali-
ma, nes labai draudžia. Lai-
škus galima rašyt tris savaitė-
n; knygy galima skaityt do-
vanai, o jeigu nori laikraščių,

mūsų žmonės. Ir dar jie rei-
kalauja, kad prie jos taiky-
tusi visas svietas.

tai reikia užmokėt. Giminė
bei pažystami gali atlankyti ir
šio-to atnešt: maisto, pinigų
ar šiaip ką. Labai nuobodu
ir nežinia kada iš čia paleis.
Skaityme valandas ir minu-
tes.”

Čia draugas rašo apie gy-
venimą tu, kurie internuoti
arba sėdi be teismo — taip ir
jis pats gyvena. Dabar jam
jau paskirta bausmė ir išga-
bentas į tikrą kalėjimą, kur
nėra jokios laisvės ir nieko nē
nusipirkt nē gaut negalima.
Liūdna, kad draugų toks ne-
laimingas likimas patiko.

Vyt. Petrusis.

Prie žemės klausimo Lietuvoj.

(Statistikos eskizas).

1.

Lietuvos ir „mažųjų“ tautų val-
stijų teritorijos bei bendri gy-
ventojų skaitmenys.

Kokio didumo Lietuvos teri-
torija, kiek yra žemės toj šalį,
kuria mes vadiname Lietuva?
— Pilno atsakymo tuo tarpu. Ži-
noma, duoti negalima: viena,
kad vis dar nėra tvirtai ir galu-
tinai nustatyti Lietuvos ribų,
ypač tos dalies, kuri vadinasi
Prūsų arba Mažoji Lietuva, an-
tra, todėl, kad jeigu ir apsisotai
ant tam tikrų siulomų Lietuvos
ribų, tai vis tike sunku būtų tik-
rai, be stambių klaidų, atsakyti
šiuo metu į straipsnio pradžioj
pastatytą klausimą. Tas yra,
kad statistikos žinios, kurios ga-
lėtų nušviesti Prūsų Lietuvos
ekonominį bei socialį gyvenimą,
šiuo metu yra beveik neprieina-
mos; todėl ir tenka šiame straip-
sny apsirubėžioti vien rusų ar-
ba Didžiąja Lietuva. Rusų sta-
tistikos šaltiniai norintiems su-
jais susipažinti ir iš jų tų ar ki-
tų žinių pasisemti, yra prieina-
mi sulgytinamai lengvai.

Be čia vėl vargas. Gera sta-
tistika, nuolat panaujinamos
statistikos žinios yra viena iš
daugelio šiuolaikinių civilizuo-
tų ir kultūrinių valstijų bei šalių
gerų ypatybių. Gi iki neseniai
Vakarų Europa ne be pamato
laikė Rusiją necivilizuota, dar
barbarišku rytų kraštu, nelygi-
nant, kaip rusai kartais su pa-
sididžiavimu išsitaria apie cha-
osinius, necivilizuotus Kinus arba
Persus. Nedrystų spėlioti ar Va-
karų Europa permainė savo
nuomonę apie Rusijos barba-
riškumą, įvykus pastarajai re-
voliucijai. Vis-tik tenka pripa-
žinti, kad delei įvairiausių prie-
žasčių, rusų statistikos žinios nē-
ra tikros ir atsakančios laikui.

Gal kas paskaitys anekdotą tų
jų laikraščiuose pažymėtą atsi-
klimą, kada matininkai, norėję
išmatuoti Permės guberniją, pa-
klydo miškuose ir negalėdami iš
jų išeiti turėjo badu numirti.

Be taip pat nėra tikrų žinių,
kiek turi ploto Kauno guberni-
ja. Sulig karo-topografijos ži-
niomis Kauno gub. turinti 35
tūkstančius 762 ketvirtainių
varstu. Vietos-gi, pulkininko
Strielbickio tyrinėjimai tai pa-
čiai gubernijai priskaito tik 35
tūkstančius 711 ketvirtainių var-
stų. Gi Centro Statistikos Ka-
binetas — vyriausio Rusijos sta-
tistikos žinių rinkimo įstaiga —
žymi, kad Kauno gub. teturi vos
35 tūkstančius 316 ketvirtainių
varstų ploto. Tą patį turime pa-
sakyti ir apie kitas Lietuvos gu-
bernijas.

Jeigu apie tokius pastovius ap-
sireikšimus, kaip tos ar kitos
gubernijos žemės plotas, rusų
statistikos šaltiniuose tikrų ži-
nių surasti negalima, tai ką jau
ir bekalbėti apie tikrumą tų ži-
nių, kurios stengiasi nušviesti
nepastovius ekonominio bei so-
cialio gyvenimo apsirėikšimus,
kaip, pavyzdžiui, gyventojų skai-
čius, jų pasiskirstymas tikybos,
užsiėmimo, tautos ir kitais žvil-
gniais; arba — žemės savininkai,

žemės ėjimas iš vieno savininkų
rankų ir kitų; arba — sėjamos
žemės plotas, įvairių javų der-
lius, kuri viena lauko dešimtinė
išduoda; ir t. t.; ir t. t.

Be visgi, norint pasiaiškinti,
kiek turi žemės Lietuva, su
skausmu tenka naudotis rusų
nors ir labai jau netobulomis
statistikos žiniomis. Man rodos,
kad tiksliausia visgi bus naudo-
ties Centro Statistikos Komite-
to teikiamomis žiniomis; tasai
Komitetas steigiasi duoti žinių
visos Rusijos socialiai-ekonomi-
nio gyvenimo nušvietimui.

Lietuvos ribos tenka priimti
tos, kurias, matyt, turėjo ome-
ni Tautos Taryba, kada savo
posėdy, įvykusiame 1917 m. Ba-
landžio 20 d. nutarė išskirti iš
Vilniaus gub. del nelietuviškumo
Vileikos ir Disnos apskritys ir
„sugrąžinti Suvalkų guberniją,
del jos lietuviškumo jos tikrajai
ir etnografinėi vienatai Lietu-
vai.“ Todėl tenka skaityti, kad
Didžiosios Lietuvos rubežiai su-
puola su šių gubernijų rube-
žiais: Kauno, Vilniaus — be Vi-
leikos ir Disnos apskrinių — ir
Suvalkų gub.

Apie šių trijų gubernijų žė-
mės plotą ir gyventojų skaičių
Centro Statistikos Komitetas
duoda štai kokių žinių (sausio
1 d. 1913):

Ketvir- tainių varstų	Deim- tinių tūkstančiai	Gyven- tinių tūkstančiai
Kauno gub. 35.346	3.679	1.842
Vilniaus g. 36.825	3.836	2.020
Suvalkų g. 10.824	1.128	705

Visa 82.965 8.643 4.567

Turint gi omeny, kad palik-
tos Tautos Tarybos Vileikos ir
Disnos apskritys už Lietuvos ri-
b; sudaro šį apgyventą žemės
plotą:

Ketvir- tainių varstų	Deim- tinių tūkstančiai	Gyven- tinių tūkstančiai
Vileikos apskr. 5.591	572	271
Disnos apskr. 5.078	528	258

Visa 10.669 1.100 529

rasime, kad Didžiosios Lietuvos
teritorija užima 72 tūkstančius
296 ketvirtainių varstus arba
7 milijonus 543 dešimtines žė-
mės ploto, apgyvento 4-lais mi-
lijonais 38 tūkstančiais žmonių.
Is šitų jau skaitmenų galima
padaryti išvada, kad Lietuvos
teritorija nėra taip maža skai-
čiumi, kaip gal galėjo atrodyti.
Šit visoj Rusijoj vidutiniškai vi-
nasejo ketvirtainiame varste te-
gyvena vos 9 žmonės, Rusijos
60 gubernijų 32, — o Kauno
gub. vidutiniškai viename ke-
tvirtainiame varste gyvena 53
žmonės. Vilniaus gi gub. — 55,
o Suvalkų gub. net 65; vidutini-
kai Didžiojo Lietuvos viename
ketvirtainiame varste gyvena 57
žmonės.

(Toliaus bus).

Lietuviai Rusijoje.

Petrapilys.

Lietuvių „Grudo“
Draugija. Liepos 19, 26 ir
30 d. buvo „Grudo“ Draugijos
Valdybos posėdžiai. Išklau-
sius įgaliojimo B. Matulionis
pranešimų apie padėjimą lie-
tuvių tremtinių įvairiuose pietų
Rusijos miestuose, nuspręsta
atidaryti lietuvių pradžios mo-
kyklas Jenakijeve ir Bachmute
(Jekaterinoslavo gub.) ir, jei
leis apstovos, steigti ten savo
Skiurus. Be kitka, buvo svar-
styta Mogilevo lietuvių tremti-
nių pasiulymas atidaryti ten
„Grudo“ Skiurių, nors jau senai
ten veikia Centro Komiteto Ski-
rius. Bet jo veikimas pastaru-
ju metu taip pakrikęs, kad jis ne-
įstengias patenkinti tremtinių
mažiausių reikalų. Sakysim,
nosena visi uždarę prieglaudas
ir mokyklas. Vokai paleisti iš
visas puses. Atsižiūrint tokio
sunkaus tremtinių padėjimo,
nuspręsta Mogilevo „Grudo“
Skiurių steigti ir kuogrečiausia
atidaryti bent vieną prieglaudą,

mokyklų ir vakarinius kursus
suaugusiems.

Kviečiant Kursko Liaudies
Komitetui, nuspręsta Kurskan
pasiųsti savo įgaliojinių, tremti-
nių padėjimui iširti. Yra žinių,
kad Centro Komiteto skyrius
ten taip-pat pakrikęs, ir trem-
tinių atsidurę vargingame pa-
dėjime.

Voronežas. Liepos 17 d. pra-
sidėjo Antrojo Rusijos Lietuvių
Mokytojų Susižaviavimo posė-
džiai. Jau iš anksto galima bu-
vo permatyti, kad geruoju nepa-
sibaigs, nes didesnė susižaviavi-
mo dalis buvo klerikalinė-reak-
cinė, su kuo negalėjo sutikti de-
mokratinė mažuma. Ir jau pir-
ma posėdžių dieną susižaviavi-
me apsirėiskė Laisvės Mokyklos
šalininkų frakcija, kuri visą lai-
ką tikrai gynė demokratijos
reikalus. Bet... neilgai teko iš-
vien dirbti. — 4 susižaviavimo
posėdžių dieną Laisvės Mokyk-
los šalininkų frakcija buvo pri-
versta atsisukti, idant padėti pa-
matą tikrai laisvai Lietuvos mo-
kyklai. Ir taip, Mokytojų Susi-
žaviavimas skilo, kaip skilo ir
Rusijos Lietuvių Seimas...

Voronežas. Liepos 20 d. pra-
sidėjo Antrojo Voronežo gu-
bernijos Valstiečių Susižaviavi-
mo posėdžiai. Susižaviavimo
prezidiuman išrinkti vien socia-
listai-revoliucionieriai. Lie-
tuvos Socialistų-Liaudininkų
Partijos vardu sveikino J. Ple-
pys. Valstiečių Susižaviavimas
su Darbininkų, Kareivių ir Val-
stiečių Atstovų Tarybomis bu-
vo nutarta demonstruoti, išrei-
skiant užuojautą ministeriai-so-
cialistui Černovui. Demonstraci-
ja įvyko sekmadienį, liepos
23 d., kurioje dalyvavo ir L. S.
-L. Voronežo Srities Komitetas
(kaip ir kitų socialistinių par-
tijų komitetai). Skaitmeningoj
žmonių minioj plevėsavo vėlu-
vos su parašais: „Šalin kontra-re-
voliucing Dumą!“, „Tegyvuoja
ministeris-socialistas Černo-
vas!“, „Mirtis revoliucijos prie-
šams!“, „Žemė ir Laisvė“ ir t.
p. Daug buvo pasakyta gražių
pačių valstiečių prakalbų.

Mogilevas. Seimo atbalsiai.
Kadangi nuo Mogilevo į L. Sei-
mą praėjo klerikalų atstovai, o
jų tarpe tokie, kaip žinomasis
kun. Kraujelis, tai pažangiųjų
būrelis buvo pasimutęs Seimui
šitokio turinio sveikinamąjį te-
legramą:

„Lietuvių kuopos vardu svei-
kiname pirmąjį Lietuvų Seimą
Laisvoje Rusijoje. Siunčiame
kuogeriausių linkėjimų, Laisvos
Lietuvos pamatus tiesiant. Rei-
škiam sirdingą pasigailėjimą
del rinkimų nuo Mogilevo kuni-
go Kraujelio, nes, jam suma-
nius ir agituojant kartu su sa-
vo draugais klerikalais atžaga-
reiviais, Mogilevo lietuvių tam-
sioji dalis protesto prieš Lietu-
vių Tautos Tarybą, kuri yra re-
voliucinėje Rusijoje vienintelis
vyriausias Lietuvos atstovas. Ti-
kimės, kad Seimas tars, jog ne-
leistina panašioms žmonėms da-
lyvauti Lietuvos revoliuciniame
statyme.“

(Is „Naujosios Lietuvos“)

Guy de Maupassant.

Kerštas.

(Tąsa).

M. de Garelle (greitai). — Aš
maldauju jus, išklauskite mane
valandėlę. Aš buvau užvydus,
labai užvydus, kas parodo, kad
aš jus mylėjau. Aš mušiau jus,
kas tai patvirtina, ir aš mušiau
jus labai, kas yra svarbiu pat-
virtinimu fakto. Dabar-gi, jei-
gu jūs buvotė ištikima ir buvo-
te sumušta, jus reikėtų gailėtis,
ir labai, aš prisipažįstu, ir —
Mme de Chantever. — Negai-
lauk manes!

M. de Garelle. — Kaip jūs tai
suprantate? Tai galima supra-
sti dvejopai. Tas reiškia, kad
jūs paniekinatė mano gailėsti,

ar kad ji neužtarnauta. Dabar-
gi, jeigu pasigailėjimas, kurį aš
pripažįstu vertu, yra nepriima-
mas, tada kirčiai — smarkus
kirčiai, kuriuos jūs gavote iš
manes — buvo pilnai užpelnę-
tais.

Mme de Chantever. — Jūs ga-
lite tai suprasti kaip norite.

M. de Garelle. — Gera! Aš
suprantu. Reiškia, madame, aš
buvau prigaudinėjau vyrų.

Mme de Chantever. — Aš ne-
sakiau to.

M. de Garelle. — Jūs išvedėt
tai.

Mme de Chantever. — Aš lei-
džiu tai suprasti, kad jūsų gailės-
tis man nereikalinga.

M. de Garelle. — Nustokime
žaidę žodžiais ir ativrai prisipa-
žinkime, kad aš buvau —

Mme de Chantever. — Nevar-
tok to biauaraus žodžio, jis man
koktus.

M. de Garelle. — Aš nevar-
tosiu to žodžio, bet pripažįsime
veikmę.

Mme de Chantever. — Nie-
kad. Tas netiesia!

M. de Garelle. — Tada aš gai-
liuos jus iš gilumos širdies;
pasiulymą, kurį aš rengiaus pa-
daryti, daugiau nebeturį jokio
pamato.

Mme de Chantever. — Kokį
pasiulymą?

M. de Garelle. — Neverta apie
jį minėti, kadangi jis negali-
mas, jei bent jūs prigaudinėjote
mane.

Mme de Chantever. — Na, pri-
pažinkime, tik del argumento,
kad aš prigaudinėjau jus.

M. de Garelle. — To neužten-
ka. Aš reikalauju prisipažini-
mo.

Mme de Chantever. — Aš pri-
sipažįstu prie to.

M. de Garelle. — To neužten-
ka. Aš turiu turėti prirodymus.

Mme de Chantever (šypsoda-
mos). — Man rodosi jūs norite
labai daug.

M. de Garelle. — Ne, mada-
me. Kaip aš sakiau, aš ren-
giuos padaryti jums rimtą pa-
siulymą; kitaip aš nebūčiau taip
priėjęs prie jus-po to kas atsi-
tko tarpe mūsų. Šis pasiulymas,
kuris gali turėti svarbias pasek-
mes del mus abiejų, yra bever-
tis, jeigu jūs manes neprigaui-
dinėjote.

Mme de Chantever. — Jūs
mane painiojate. Bet ko dau-
giau jūs norite? Aš prigaui-
nėjau jus! Štai!

Jaunuomenės Skyrius

Armėnų literatūra.

Užkaukazyje, toli nuo kultūrinio Europos centrų, gyvena nelaiminga, daug kentėjusi ir vis dar tebekentianti armėnų tauta. Jau iš seniausių laikų ta šalis buvo visų vergiama, naikinama, plėšiama. Iš pradžių ją plėšė ir naikino persai, kurdai ir kitos laukinės gentys, paskui — turkai ir, išdalyti, rusai. Neišliko ji nepalciasta ir šios karės. Josios žemėje čia bausis rusų, turkų mušiai. Turkai, kaip ir pirmesnėse karėse, visų žiauriau žudo armėnus, naikina, plėšia visą šalį.

Ir kartu tai yra stebėtina tauta. Budama apsupta puslankinių plėšrių genčių, nuolatos teriojama, ji visgi išliko, išlejo iš pečių išskildavo ir kartu, išliko kultūroje daug augštesnė, negu jos visi kiti kaimynai.

Armėnų literatūra — ta geriausia rodyklė kultūrinio tautos stovio — yra labai plati ir nepaprastai graži. Armėnai, visų perskiojami, visų teriojami įstengė sutverti visai savitą, nepanašią Europos literatūrai, ji davė pasauliui savus klasikus, kurie gal nedaug žemiau stovi Europos klasikų. Jie tūpi išvertę savo kalbon visus geriausius pasaulio raštus, taip kaip ir armėnų raštai yra verčiami į kitas kalbas.

Tais metais, kada lietuviui atgavo spaudą (1904 m.) armėnai šventė 500 metines sukaktuves nuo atradimo armėnų rašto — 404 m. po Kr. gim. Pirmiausia knyga, kokia buvo išversta armėnų kalbon — yra biblija. Jos vertimas užbaigtas 433 m. ir skaitosi vieni geriausių vertimų pasaulį.

Po to prasidėjo nepaprastai kilimas armėnų literatūros. Šimtai knygų verčiama, rašoma. Ir tie raštai pasižymi savo gražumu kalbos ir klasišku stilium. Tai buvo pats žydėjimas senojo armėnų literatūros periodo — Aukso amžiaus.

Paskui užėmė puolimas literatūros. Persai aišleidžia armėnų mokinties užrubežin, o kartu armėnai nužudo politiską savystovę, n u p u o l a ir intelektualis gyvenimas. Šalį terioja arabai, totoriai, mongolai ir persai.

Naujas atgijimas literatūros prasidėjo daug vėliau — 1711 m., toli nuo Armenijos — užruo, bežy, įvairiuose Europos centruose. Vartojama senoji armėnų klasiškoji kalba — grabar ir todėl tos knygos nesiplatina tarp žmonių, kurie senosios kalbos jau nemoka.

„Pirmas armėnų žurnalas „Azdarar“ (Pasiuntinis) išėjo 1791 m. Madrase, Indijoje. Už kelių metų pradėjo eiti ir daugiau laikraščių, bet jie visi ėjo už Armenijos rubežių.

Naujas armėnų literatūros žydėjimo periodas prasidėjo su H. Abjamu. Jis gimė 1804 m. ties Erivano miestu. Mokinosi Rusijoje ir baigė Dorpatu universitetą. Jis pasižymėjo netik savo raštais, bet jis sutvėrė naują literatūrinę kalbą — ašcharabar, pritaikintą prie žmonių kalbos ir jiems pilnai suprantamą. Jo svarbiausias veikalas — „Verk Ajastani“ (Armėnijos žaidžios). Naujoji kalba greitai įsigyvena, atsiranda dešimtai, šimtai naujų rašytojų, gimsta daugybė naujų laikraščių ir žurnalių. Prasidėjo naujas žydėjimas literatūros, kuris iki šių dienų tebėra, tik tankiai trukdomas užklupančiomis šalį baisiomis nelaimėmis — karėmis ir armėnų skerdynėmis.

Armėnų literatūra yra visai savyta, nedaug panaši į Europos literatūrą, nė savo stiliumi, nė turiniu. Ji yra begalo liudna, kaip liudnas yra visas nuolatos teriojamas Armenijos gyvenimas. Kartu ji pilna jausmo, dažnai tendencinė, pilna troškimo gyventi, meilės ir gyvumo, ji tomis savo ypatybėmis, tuo savo gražumu toli pralenkia ir žymius Europos rašytojus, vergus paviršutinės formos — stiliaus. Žemiaus talpiname vieną armėnų literatūros pavyzdį, D. Demirčiano vaizdelį „Snuika ir Vamzdelis.“ Jis nėra pavyzdžiu viso armėnų literatūros gražumo, nes ir pats Demirčianas nėra skaitomas vienu žymiausių armėnų rašytojų. Bet jis duos nors silpną nuovoką apie tos literatūros savitumą.

K. B-s.

LAVINKIMĖS

Visų svarbiausias dalykas, kuris stovi prieš kiekvieną susipratęs jaunuolį, yra — lavinimasi. Ir jį tai kiekvienas turi atkreipti kuodidžiausią atidą.

Mums, bent didžiūmai mūsų, neteko lankyti mokyklų ir mes neturėjome progos įgyti nė pradinės apšvietos. Todėl dabar praeina ta spragą užpildyti, nes žmogus be šioško-tokio išsilavinimo yra kaip karėvis be ginklo. Jokio didesnio darbo negalime atlikti, nė-gi išaiškinti kokį svarbesnį prieš mus kylančią klausimą. O to praslavini mo, kurį mes gauname beska-

tydami laikraščius, toli neužtenka. Reikia nuolatinio, sisteminio lavinimos.

Lavinimos yra gana sunkus dalykas, jis nepasiduoda tuoj iš karto, ypač jei prie jo ne iš tikrosios pusės prieinama. Bet visgi nėra nieko negalimo.

Pas mus yra aibės lavinimos ratelių, kurie ištikrųjų lavinimosi dalykais neužiima. Jų vyriausias tikslas — rengti vaikus — mokinties lošti ir dainuoti. Lavinimos nėra ne del nenoro lavinties, — tas noras yra visuomet, — bet kad nežinoma kaip prie to prieiti.

Dabar norinties lavinties bus didelis palengvinimas. Naujienose manoma neužilgo įvesti Lavinimos Skyrių. Tas skyrius bus didele pagalba jaunuoliams, nes nurodys kaip lavinties, sistematizuos visą tą darbą ir bus didele pagalba mūsų lavinimos rateliams. Reikia tik, kad tie rateliai ar kuopelės pasinaudotų. Reikia, kad tie rateliai jau dabar susitvarkytų, prisirengtų, kad galėtų tuoj pradėti darbą kaip tik pasirodys tas skyrius, nepralaidžiant nė vienos pamokos.

Tas skyrius bus naudingiausias iš visų, kokie tik kada buvo laikraščiuose, reikalinga tik, kad jaunuomenė tinkamai juo pasinaudotų. Ir jį turi jau dabar prisirengti, kad kartu pradėtų darbą.

Mūsų pačių reikalu yra, kad pirmiausia patiemis apsišviestų, giliau pažinuso socializmą, prie kurio mes visi siekiame, kad paskui tą savo žinojimą tinkamai paskleidus žmonėse.

B-s.

MOKSLEIVIO LIKIMAS

Moksleivis susirgo proto liga.

Drg. J. B-čius, Valparaiso, Ind., šiomis dienomis susirgo proto liga. Kadangi greito pagijimo negalima buvo tikėtis, tai parvežta namo.

Jis pradėjo sirgti spalio 6 d. Nors iš karto nesinorėjo tikėti, bet paskiaus supratome, kad smegenis galvoje nebedirba kaip reikia. 12 dieną pasirodė labai nusilpęs ir paliove kalbėjė. Tuomet matydami, kad padėjimas eina diena iš dienos blogyn, davėme žinią broliui, kuris gyvena Lowell, Mass., idant juomai rūpintųsi. 14 dienos rytą pribuvo ir brolis. Netikėtas pasimatymas su broliu dar daugiau sujudo nenormališką smegenų veikimą. Tą pačią dieną brolis parsivežė jį pas save.

Už mokslą buvo užmokėjęs iš kalno už keturius metus ir dar mokyklos kasoje turėjo daugiau, kaip keturis šimtus dolerių. Kadangi J. B-čius pilnuose tuose, tai jo broliui pareikalavus, idant mokykla sugrąžintų visus pinigus, mokyklos užveidė atsaisakė tai padaryti. Tuomet tikiai sugrąžins jo pinigus, kada pagys, arba įgyti negapsys, tai tik patildius jėkeliams piličiams atiduos pinigus jo broliui.

Drg. J. B-čius buvo labai supiratas ir teisingas vaikinas. Nors trumpą laiką teko su juo gyventi, bet aš maniau, kad susilauksime gero darbininkų draugo.

Yra viltis, kad pagys ir vėl laimingai gyvens, bet mokintis vargiai galės, nes mokinimos reikalauja labai tvirtų smegenų.

Jis turėjo gerus norus ir buvo nusprendęs paaukauti taip sunkiai uždirbtus centus, kad pasiektus nors mažumą mokslo, prie kurio jo siela traukė. Bet gamta nesutiko daleisti trokštančiai krutiinei atsiekti ką nors augštesnio savo gyvenime. Gaila mums moksleiviams, kad mūsų draugų išliko tokia nelaimė, kokia dar nebuvo aplankiusi nė vieno lietuvių moksleivio šioje mokykloje.

Priežastim tos nelaimės galima spėti, buvo sunkus protinis darbas — mokinimos. Žmogul,

turinčiam labai opius nervus sunku mokinties ir mažiausias nepasisekimas jį sujudina, kas labai atsiliepia ant normalio smegenų veikimo.

Jis išbuvo mokykloje daugiau kaip du mėnesiai.

Labai nesmagu, kad jaunuolis, turintis tokius prakalmius siekius, liko perbloktas. —A. B.

VEIDMAINYSTĖ MEILĖJ

„Jau, Sk.“ d. A. Dvytis sakosi patyręs iš mergaičių, kad vaikiniai veidmainingi, kad suvlytią merginas ir puldo jas doriskai.

Vėliau A. Garbukas jau ant visų užsiūpolė už veidmainystę: ir ant vaikinų, ir merginų, neaplenkė ir vedusių. Bet nė vienas šių rašytojų nenurodo to visko priežasčių, nors Garbukas ir sakosi, kad apie metai atgal jam tekę gyventi tą klausimą. Todėl leiskite ir man pridėti savo dvykų.

Sykį gabus kalbėtojas E. Seidel tuo klausimu pasakė, kad kiekvienas jaunuolis, sulaukęs 20 metų, jau pradeda svajoti apie šeimynišką gyvenimą. Jis įsimyli į jauną gražią mergaitę, kuri irgi jį pamylė ir įjėdu sutvirta savo lizdelį. Bet jis pirmiaus turi pasiklausti jos tėvų, o tie atsako klausimais: „Ar turi užtikrintą darbą, kiek uždirbi, ar galėsi šeimyną užlaikyti?“ Vaikinas prašo savo samdytojo pakelti algą, bet jis tik pavaro ma iš darbo. Tokiu budu, pranyksta meilė ty dvejų žmonių, kurie norėjo doriai gyventi. Jie įstumi į gyvenimo verpetą ir už dolerį turi pirkti ar parduoti savo meilę.

Tai tik vienas atsitikimas, bet ar vienatinis? Kiekvienas vaikinai ar mergina nori ramaus šeimyniško gyvenimo. Bet tikrenybė stulo jiems visai ką kitą. Pavyzdžiui Jonas mylisi su Onyte, bet ją myli ir Stasys, kuris turi geresnį darbą ir šiaip yra labiau pasilutęs. Už kurio jį turi tekti? Jei jį įieškos geresnio gyvenimo, jį apieis Jona. Tasis gi jausis suviltu ir jo akysse Ona liks veidmaine. Kas gi ištikrųjų bus čia kaltas?

Labai daug vaikinų vedasi visai nesuprasdami šeimyniško gyvenimo dabartinėse sąlygose. Paskui atsiranda naujas klausimas: kaip užlaikyti šeimyną? kurio išrišti jis neįstengia. Negalėdamas vienas pačios užlaikyti prisiima įvairių įnamių, pradedama namie girtuokliavimas, — o tokio gyvenimo pasekmę nerekia nė aiškinti.

Reikia, negalima visuomet kalfinti vien žmones, reikia pažiūrėti ir į aplinkybes, kuriose jie gyvena. Tuosyk bus aiškesnis ir pats „veidmainystės“ klausimas.

Tegul tik kiekvienas turės užtikrintą rytojų, tegul bus kiekvienam duota proga gražiai gyventi, — tuosyk nereikės dejuoti apie veidmainystę. Jos vietą užims meilė ir nebebus suardyty šeimynų.

Kapitalizmas ardo šeimyninį gyvenimą ir puldo žmones doriskai, ir turime rūpintis kuogreiciasia jį panaikinti. Jis yra tikrasias kaltininkas ir didžiausias mūsų priešas.

—S. A. Dementis.

JAUNUOLIAMS

Mūsų jaunuoliai šiuo laiku yra baisiai nusiminę. Kurie liko paimiti kariuomenėn, tai vaikščioja nusiminę, susiraukę, apsilėidę, tarsi turėčius turtą praradę. Ir je visi tiki, kad juos išves į karės lauką, nušaus ir viskas. Aš nors esu mergina ir mažai ką apie karės dalykus nežinau, bet visgi manau, kad karėn eiti nėra jau tokiu baisiu dalyku kaip kad mūsų jaunuoliai sau įsivaizdina.

Tulas gal pasakys Tai bent pasakė — nėra baisus daiktas karėn eiti!

Praleiskite 5c už Gatvekarį Sutaupymui \$5 Už Savo Naują Overkautą, Vyrai!

PAS Yondorf'ą trijose pinigų taupymo sankrovose jums bus parodyta overkautai, kokius pasiūva šioje šalyje įžymiausi overkautų siuvėjai. Jūs pamatysite kiekvieną teisingą stailę, kiekvieną daugiausiai reikalaujamą audimą, kiekvieną žinomą petreną. Jūs pamatysit trench modelį—labai naują stailę jauniems vyrams, taipgi ant abiejų pusių susegamą, pritaikytą formą, Chesterfields ir Ulsters. Pamatę persitikrinsite geru pasiuvimu ir jų puikia verte. Pamatykite juos ryto. Pasiskubinkite!

J EIGU bus tas Siutas, kurio jūs norite, jūs pagal savo turtą pasiteirausite Yondorf'o vertes. Jūs turit pamatyti Trench modelius ir suminkštytas užsiėmimo stailės. Didelis pasirinkimas visokių naujų žalių, olinių, rusvų ir mėlynų visų pageidaujamų audinių. Jūsų pasirinkimas siutų ir overkautų po

\$15 \$20 \$25

Kiti Siutai ir Overkautai po \$10 iki \$35

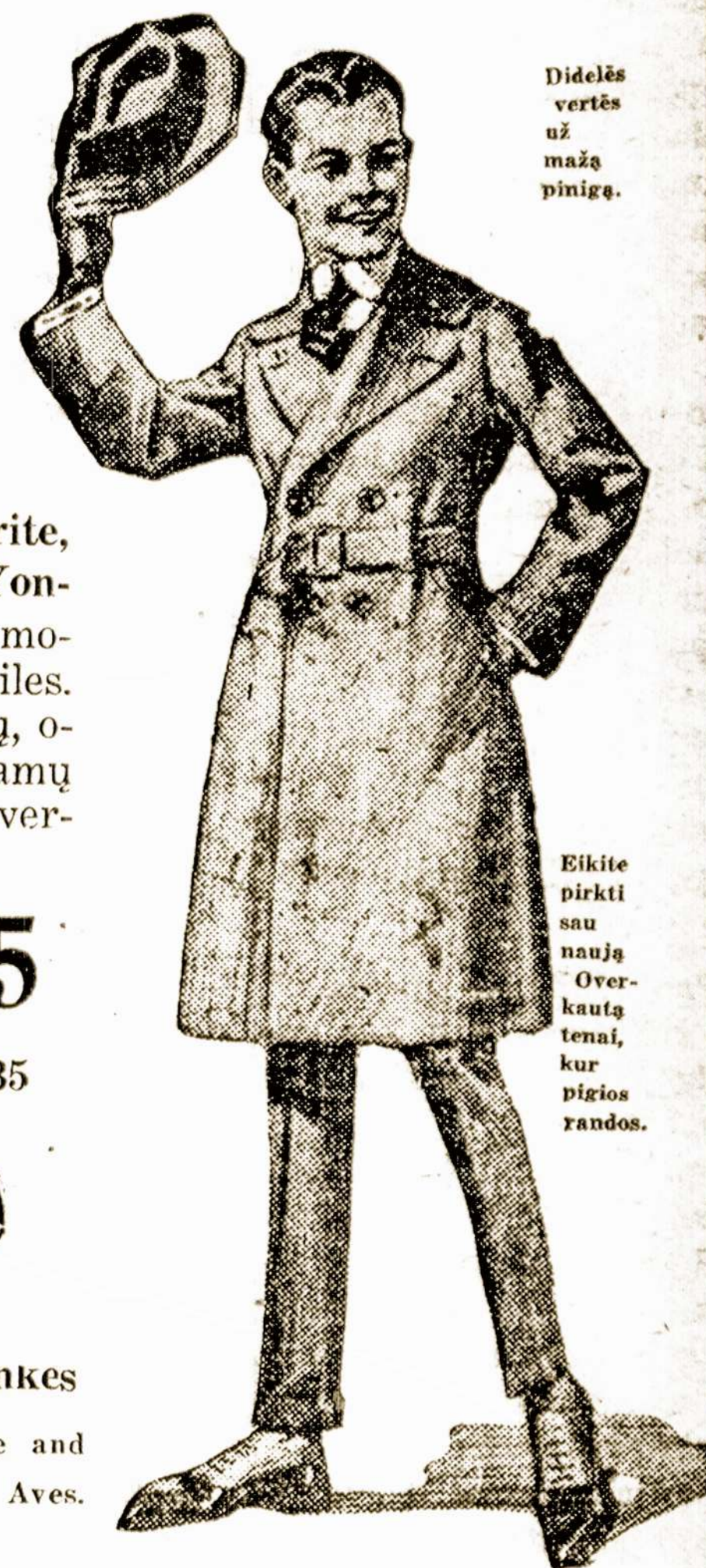
YONDORF
CLOTHING CO.

„Nuošaliai Nuo Augštos Randos Apieilinkes

Van Buren and Halsted Streets 3 SANKROVOS Milwaukee and Chicago Aves.

North Ave and Larrabee Str.

Atdara Subatomis vakare iki 10 ir Nedėliomis iki pietų.

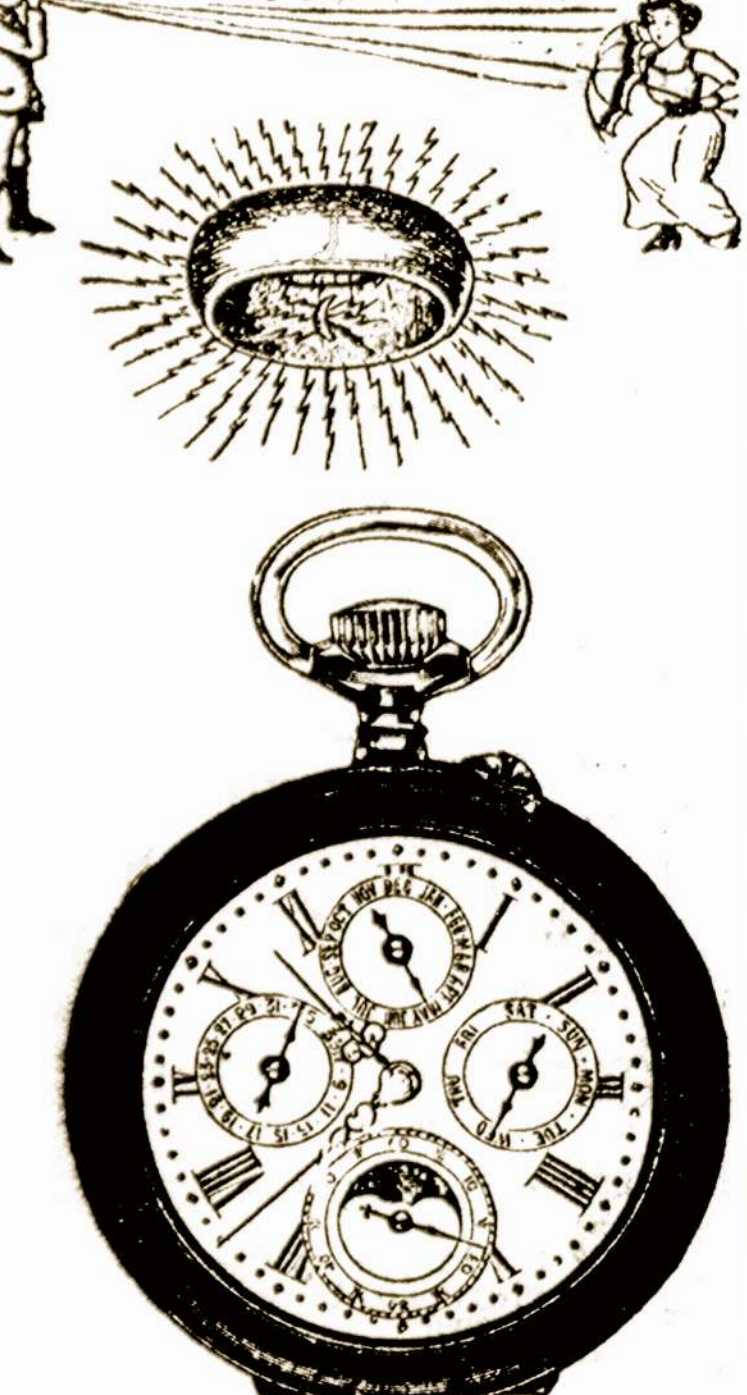

Didelis už mojų pinigų.

Eikite pirkti sau naują Overkautą tenai, kur pigios randos.

Extra! Dykai!

THE ROGEN X-RAY

Nepaprasta naujiena. Kalendaris laikrodinis. Jis rodo valandas, minutes ir sekundas taip pat, kaip ir kitas laikrodinis. Jis rodo taipgi dieną vardus savaitės. Kokia diena mėnesio. Taipgi rodo metų mėnesius. Jis taipgi rodo 4 mėnesio atmainas. Jeigu jūs turėsite šį laikrodį, jums kalendarius bus nereikalingas, kaip jūs pažiuorsite jau jus žinosite kokis yra laikas, koki diena savaitėje, kokis mėnuo ir kokia mėnesio mėnesys, taipgi mėnesio atmainas. Tik pažiuorsite ir šį laikrodį ir jūs pamatysite daug rodyklių. Kiekviena šių rodyklių rodo ką nors skirtingo. Jums reikia tik nustatyti vieną sykį, ir kada diena užskūti ir jis kasdien rodytės teisingai viską. Kaip tik diena baigiasi 12 valandų, rodyklė paeina ir rodo sekantį dieną. Tas yra kas tokio stebėtino. Laikrodinis yra idėtas į puikius ir tvirtus keisus, ir yra gvarantuotas 25 metams. Jis yra iš 15 akmenų ir nesuvelys nė minutės. Bile kur jūs mokėtumėte už šį laikrodį \$14.00, nuo mūsų jūs galite pirkti jį per trumpą laiką tikiai už \$7.25. Mes išsiųsime rašytą gvarantiją su jūsų vardu sykį su laikrodžiu. Mes duosime dykai puikų laikrodžiui rėtelį, kuris yra vortas \$1.00. Mes duosime taipgi jums stebėtiną magnetišką žiedą, kuris prafalinis reumatizmas negales. Kaina šio žiedo \$2.75, bet mes duosime jums visai dykai. Mes taipgi duosime jums X-Ray aparatą. Tai yra stebėtina naujiena. Kuomet jūs žiuorsite per šį aparatą, viskas bus permatoma, ne tikitai drabužiai, bet taipgi ir kūnas. Tikitai pamatysite, ta visa malonumą jūs galite turėti šiuo aparatu. Visą viršimintą mes jums duosime visai dykai, jeigu jūs pirksite nuo mūsų naują kalendarį laikrodį už \$7.25. Mes nereikalaujame nuo jūsų siutų nė vieno peno. Tikitai paimekite šiuotų popierius ir pamieruokite savo prėstą ir atsiskite jį pas mus su jūsų pilnu adresu, ir jūs užmoksitė \$7.25 kuomet viskas bus pristatyta į jūsų namus. Neatidėliokite, bet rašykite tuojuos j

UNION WATCH CO., Dept. 36, 870 N. Carpenter St., Chicago, Ill.

“KARDAS”

Visada žiba juokais ir aštrios teisybės spinduliais. Jame rasite: Eibes juokingų straipsnių, Svenjackio Mistjas, Kunigo Bimbos pamokslus, Kunigų Ziedus, Dvasiškus Apdumojimus ir Atlaides, Vėlinų Paveikslus tiesiog iš Pragarų, Jagamasių ir jų storukų gspadinų pikėrius, Tikietį i Dangų, etc, etc, Metams Vienas Doleris, Numeris—Dešimtukas.

“KARDAS”

251 Broadway, So. Boston, Mass.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

S. Pašulnėčiui. — Straipsnelio apie tą „viešnią“ delei ne nuo redakcijos prigulinių priežasčių suvartoti negalėsime.

Saulutėi. — Ačiū. Ką galėsime — suvartosime.

Nekaltam. — Likusių eilių suvartoti negalėsime. Truksta joms rymo ir ritmo. Skaitykite daugiau poezijos ir apie poeziją. Dovaną turite.

D. DEMIREJAN.

Snuika ir vamzdelis

Kas išrado smuiką?... kas išrado vamzdelį?...

Buvo ankstyvas pavasaris; diena buvo graži, žydri; tamsių miškų tankumnyuose čiulbėjo paukšteliai, putė vėjelis ir supė pamazų medžių šakas ir lapelius; upelis žirėjo, ir gražioji Lankmė mylėjo laimingą Gaiani.

Gaianti, pusiau gulėdamas pas nendres, mašinaiškai pjaustė jas ir saldžiai sapnuodamas žiūrėjo į Lankmę; o Lankmė skynė gėles ir dainavo; ir taip ji buvo laiminga, kad nežinojo apie ką dainuoja.

Kalbėjo pasakiškas miškas ir šlamėjo, kaip didelis skruzdynas, pilnas gyvybės ir dainos. Žiūrėjo Gaianti į mylimą mergelę ir mašinaiškai pjaustė ir

pjaustė, metė, ėmė naują, vėl pjaustė. Paskui netikėtai įsidėjo nupjautą nendrę į burną ir pradėjo pusti. Nendrė išdavė silpną balsą. Umai jo galvoj gimė žaisminga mintis... Nusišypojo ir paėmęs nendrę įėjo į krumus. Ir kol Lankmė nieko nesitikėdama dainavo savo dainelę pas upelį, Gaianti pradėjo nendres švilpauti ir sekt jos dainelę. Iš pradžių balsai buvo suspausti ir šurkštūs, bet greitai tapo ingudo, kad jo darbas davė vaisius. Ir pradėjo jis drąsiai ir grasiai kartoti dainas, Lankmės dainuojamas.

— Gaianti, — staiga nubudus prabilo mergaitė: — kas ten mane mėgdžioja?

— Nežinau, — atsakė Gaianti, išeidamas iš krumų ir vos sulaidamas linksnų šypsa.

Bet Lankmė pamatė jo rankoj nendrę supratę. — Vėlniukšči, vėl ką nors išsimanei vikriai mane mėgdžioja!... bet perstok!

Bet Gaianti neatsisakė nuo savo užmačios. Jis tiek griežė, tiek mėgdžiojo tai vieną, tai kitą, kad jo instrumentas pasitobulino, ir jis pats pradėjo geriau griežti. Griežė ir linksmino visus.

Buvo dar vienas liudnas vaikinas Nal, kuris taipgi mylėjo Lankmę. Žiūrėjo jis į ją taip liudnai, bevilčiai, lyg tai buvo nusileidžiantis mėnuo. Lankmė žinojo apie jo meilę, bet, dėja, ji buvo laiminga meile Gaianti,

SKAITYK IR PLATINK
“NAUJIENAS”.

ir todėl neatreipė jį alidos. Kalbėjo, kad tas jaunuolis buvęs koks tai beprotis, nes įlysdavęs mišką ir kabindavęs ant medžių šakų verslų žarnas, džiovinęs jas, paskui sukdavęs. Pasakojo su juoku, kad ir jis dirbdina instrumentą!...

Ir štai vieną sykį miške sėdėjo ir išėjosi Lakmė ir Gaianti su jaunimu. Dainavo, žaidė jaunimas ant žalios pievos, ir jų juokas atsiliepė aidu miške, kaip upelio zirzėjimas.

Ten buvo ir senas poetas Chaldun, kuris atėjo čia ir sėdėjo su jaunimu, linksmindamas juos savo pasakojimais ir pats linksmindamas jų berupestingu juoku.

Buvo ten ir Nal, kuris, sėdėdamas toliaus ant žolės, liudnai žiūrėjo į jaunimą.

— Gaianti, — tarė poetas Chaldun, — pagriešk mums ką nors, paklausysim. Štai, sako, ir Nal mokas griežti; turbūt ir jis pagriešk mums ką nors; pagrieškime jį.

— Taip, pagrieškite, pagrieškite! — prabilo visi ir pralinksmėjo.

— Pagrieškite, — prasiuko vienas siautėjas, — ir kas nuveiks, tas tegul buna vertas Lakmės meilės.

Visi prasiuko. Nusisypsojo skaisčioji Lakmė ir prasidžiaugė, kad Gaianti turi parodyti visą savo gabumą. Nusisypsojo taipgi ir Gaianti, bet pasiepiant čiai ir savim užsitikinčiai ir iš po antakių žvilgtelėjo į Nalį, kuris nepasijudindamas sėdėjo su juokingu instrumentu po pažasčia.

Ir kad pasirodyti, kad jis nebijo, — pranešė, kad pirmiausiai jis pats grieš; „pagriešk, tegul visi nutyla“ — pamislyjo jis, jausdamas savo spēką.

Prigulė Lakmė tarp jaunimo ant puikiųjų gėlių, tarsi sniego baltumo mėnuo, šviečiantis iš už tamsių činurų.

Visi nenoromis užsižiūrėjo į

jos skaisčių veidą ir užsisvajoję.

Nusisypsojo gražus Gaianti ir drauge su ta šypsa bligstelėjo čia, kaip sniegas baltų dantių.

Nusisypsojo taipgi ir dailioji Lakmė, ir jos nuleistus juodus antakius padengė šviesa smulkių ir gražios šypsos.

Ir Gaianti palietęs savo dailiomis lupomis vamzdelį pradėjo griežti.

Pasilejo melodija ir perskridus užgandė kaip vėjelis ir pasiklido ant tylaus klono. Pasigirdo skambanti trelės, lyg tai buvo žemėgūniui žirantys lašeliai šaltinio, bėgantys nuo akmenų ant akmenų gilioj miško tyloj. Kaip kristolas tyri ir kaip sidabras skambti ir pilna žavesio buvo ta muzika, stebino, glostė ir svaigino jį.

Ir koks įvairumas trelių, kokio iliuzija!... lyg tai strazdai ir lakštingalos persišaukinėja laimingojo gegužės dienoj... lyg tai du laimingieji, mylintys viens kitą, bėgdami nuo gėlės prie gėlės siaučia ir vyluoja viens kitą ir skambiai juokiasi savo laimingame užsimiršime!

Ir taip sučiurkė, sušvilpė melodija greitai kaip ežerų audra ir, nustebinus klausytojus pasikutiniu siaustelėjimu, praskrydo kaip vilyčia ir nutruko.

— Bravo, Gaianti, bravo! — saukė visi su pasigerėjimu.

— Bravo, Gaianti — tarė Lakmė, neįstengdama paslėpti savo pasigerėjimą ir malonionis akimis žvilgtelėjo į pabalsų jaunuoį.

— Kokios gražios trelės! negalima būtų manyti, kad griežė žmogus, — prabilo pats Gaianti, pasigerėjęs savo griežimu.

— Hm, gražus buvo griežimas tarė poetas Chaldun.

— Bravo, Gaianti, bravo! — pakartojo visi vienu balsu ir, priskyne gėlių, užmetė jomis jį.

Nal tylėjo... Jis nesijudino kaip tyli ir paniurusi stovyla naktį. Su nuleistais antkakiais su paslėptu išsaukimu žvilgyti

serggs savo paslėpta tvėryba, žiūrėjo jis į žemę ir visą laiką spaudė po pažasčia savo nepaprastą instrumentą.

Sekė jo eilė.

— Na, o dabar tegul Nal pagriešk — prabilo senas poetas Chaldun.

Ir pakol Nal rengėsi, šnabždėsis perėjo per visus, kada pasžiūrėjo į jo juokingą, žemės varos instrumentą.

— Tai kaušas, — prašnabždėjo vienas ir ką tik neprasijuokė.

— Spalut — tarė kitas, — paimti ir užvažiuoti kam per nugara.

— Palaukite, gal but j's nori kam kailį išperti — nusijuokė tretysis.

Nusisypsojo dagi Gaianti, ir piktas tai buvo nusisypsojimas.

Tik Lakmė neprakalbėjo. Kada ji žvilgtelėjo į akis Nalui, tai pajautė, kad tame jaunulyje yra paniurusi ir nerami siela. Ir kokia tai neaiški baimė įsi-vogė į jos sielą.

Pažiūrėjo į jį ir senas poetas ir lengvai linktelėjo galva.

Ir jis, tas paslaptingas Nal, staiga pradėjo dairytis aplink; veidas jo persimainė ir tapo iškilmingu ir drąsiu. Umai jis pabalo, persimainė veide, ir visi, laukdami ko tai baisaus, su-laikė kvapą. Ir jis su instrumentu ant kelių, pats pasilenkęs kaip prilenktas prie žemės karklas, savo gisluota ir sudžiūvusia ranka umai pertraukė smūciū per stygas ir pradėjo.

Keistą balsą išdavė tas instrumentas: dejavimą nuliudusio ir pikto žmogaus. Kaip žmogus su perpildyta siela vos sulaiko verkumą, — taip ir šis prislėgtas balsas pradėjo drebėti sunkiai ir liudnai ir, plėtomasis ir stiprėdamas, galstelingai ir garsiai pastatė klausimą; paskui sulaukęs beprasidėjusį skundą, vėl užsidarė savyje ir užmirė.

Paskui — lyg atsakymui jam — atsiliepė kitas balsas tvirčiau ir skambiau, pradėjo verkti kaip

našlaitis, pradėjo pasakoti liudnai pasakojimą, tiek liudnai, lyg tai būtų pasakojimas perkentusios žmonijos. Pradėjo verkti taip garsiai, kad skausmu pripildė medžius, privertė nuliusti gėles, atšaldė saulės spindulius, apdengė regratį bevilčių tyro liudėsiu ir pasaulį pavertė liudny, liudnų skausmų klonį. Išdidi kaip mirtis ir atvira kaip paslaptinga žogaus siela buvo ta daina. Ji išsiliejo iš sielos — štai delko palietė ir patraukė visų širdis. Teisinga buvo ta daina, ir visi liudnai nuleido galvas ir taip palenkę galvas prie žemės pradėjo mintyti apie tas dides kančias, kurios yra šiame pasaulyje.

Ir taip pasilejo melodija, sušilo. Ir panašiai tam, kaip iš glėbio bevilčių tyro, kaip iš kampo išėjo mėnulis ir savo lavono pabalusiu veidu pažiūrėjo į tyrą, taip lygiai staiga gimė balsas ketvirtos liudnos stygos ir uždainavo pamažu, garsiai ir galingai. Ir kada prie jos prisijungė ir trečia styga, tai pasigirdo toks kaukimas, lyg tai be-gyvybės tyras prisipildė išdžiūvusiais dagiais, kurie kaip se-nųjų rankos, iškeltos į orą, maldavo pasigailėjimo... Umai su-pyko melodija, perėjo ant plok-nųjų stygų ir pradėjo taip vin-giuotis, taip verkti, lyg perėjo k a r š t a s vėjas ir sustumė tuos dagius, kurie pašėlusiu ju-dėjimu suėjo į liudną dainos ratą.

Ir kartais girdėjosi toks šauk-smas ir verkimas, kad, rodosi, bevilė vienata sėdinti ant smil-čių rovė savo suveltus plaukus.

Taip dainavo melodija, dainavo ir nuolat silpnėdama, rimo, nutolo ir liudna kančia sieloj puolė ir nutilo... lyg vėl įėjo į savo kapus.

Nebeprisigirdo nė vieno balso. Klausytojai suakmenėjo. Visi užavėti šiuo giliu griežimu pa-kėlė akis į Lakmę ir Gaianti.

Ve tai griežimas!...

Padėjo pergalėtas Gaianti savo vamzdelį ant žemės ir su pa-vydu žvilgtelėjo į Lakmę. Ne-rami buvo Lakmė... Bet tas ne-ramumas buvo panašus į leng-vą debesėlį, kuris atleidamas ap-tendo gražią gegužės dieną.

Tiesa, jos akys buvo pilnos baimės, kaip pas lauk, pamačiusią medęją, bet ji pakėlus blizgančias akis į Gaianti, tarė lyg pyk-dama:

— Eiva namo, Gaianti!

Jaunimas su klausimu žvil-gyjo pažiūrėjo į Lakmę ir nesu-prato jos baimės. Ir pakol visi žiūrėjo į ją sumišusiu žvilgiu, ji atsikėlė ir nuėjo su Gaianti.

Kada nutolo, ji tyliai tarė:

— Aš myliu, Gaianti tave, jis toks nubodus... Jis baido mane savo instrumentu. Jo grieži-mas, panašiai gyvatei, įėjo ma-no sielon ir ją įgylė. Eiva, pa-griešk savo vamzdeliu ir vėl pralinksmink mane.

Ji nuėjo, ir kaip paniurusi stovyla liko Nal, žvilgsniu nu-kreipiu į besitolinančią beridę ir gražią Lakmę, prispaudęs rankas prie instrumento.

Liko klausytojai ir senas poe-tas Chaldun.

— Bravo, Nal, — tarė jie, ir tai pasakė tokiu balsu, kokiu ra-mina žmones nustojusius arti-nųjų. Nuliudo Nal ir nuleido galvą. Umai iškėlė instrumen-tą, norėdamas sudaužyti į akme-nį, bet tik su gailesčiu pamojavo ore, padėjo ant žemės ir padėjęs galvą ant rankų, nutilo.

Pažiūrėjo į jį senas poetas, nusisypsojo sąjausmo žvilgsniu ir, sunkiai palingavęs savo žilą galvą, prabilo:

— Delko tu norėjai sudaužyti instrumentą, kuris gimė drauge su tavim ir drauge su tavim tu-ri ir numirti. Nal, tu esi iš to, kuris atcina į pasaulį didelį kančią. Ir tavo griežimas bu-vo daina to didelio artisto, ku-rio įkvėpė buvo mirtis ir ku-riš verkė, tverdamas ją. Jis jau atidarė duris visų pasaulio link-smybių ir kančių ir žvilgtelėjo į vidų. E, Nal, tau priguli tik-

Čia Yra Jusų Naujas Overkautas

Dabar yra OVERKAUTŲ laikas, laikas del visų žieminių tavorų, apatnešų, siutų, pirštinių, pančiakų, marškinių, visko.

Mes prisirengėme del jūsų pirklia-vimų šį rudenį su puikiais modeliais šiltų siutų ir overkautų, puikių vilnonių au-dinių, jūsų mylimą stailę už visai ne-brangias kainas.

Ateikite ir pasižiūrėkite, ką mes del jūs turime.

VYRŲ SIUTAI IR OVERKAUTAI

\$15 \$18 \$20 \$25 \$30

ir augščiau

MACKINAW KAUTUS šiemet dėvės labiau negu kuomet nors kitais metais. Čia jie yra šiltų vilnonių audinių, puikias spalvų ir petrenų.

MACKINAWS \$5 iki \$10

Vaikų Mackinaws \$3.50 iki \$7.50.

SVEDERIAI čia yra visų pageidauja-mų lygių spalvų ir puikių maišytų, sun-kios ir lengvos vogos vilnų.

SVEDERIAI \$5 iki \$10.

Vaikų Svederiai \$1.50 ir augščiau.

Išigykite gerą porą ČEVERYKŲ del žiemos, tokią, kurią ilgai galima bus nešioti, puikios skuros—su pamušalu, arba versio skuros arba viči po \$3.50 iki \$10.50

Geri ilgai dėvimi vaikų čeverykai — \$1.75 iki \$4.00

Roselando Geriausias ir Didžiausias Drabužių ir Čeverykų Namas

BACH BROS.

Michigan Ave. ir 115-ta Gatvė.

Namas Hart Schaffnerio ir Marx'o Puikių Drabužių

Florsheim Čeverykai

Stetson Skrybėlės

Kambarinė Beizbolė duodama dykai su Vaikų Siutu Overkautu arba Mackinaw Kautu.

Copyright Hart Schaffner & Marx

APATNESOS

Šiltos žieminės vilnonės apa-tnešos, visokios vogos, kaina sulig vertės.

\$1.50 iki \$9 už siutą

Garbės

ženklas

Prisidėkite Savo Dalia Laimėti Šią Karę!

Kariaukite arba leiskite savo do-leriams už jus kariuoti. Dėdė Samas reikalingas visa ko, ką tik jūs galite jam suteikti. Bet jis nepraso duoti jam pinigų. Jis prašo jūs paskolint jam savo dolerių.

Jūs esate tikras, kad jūs atgausite juos atgal.

Ir jis mokės jums \$4 į metus pel-no už kiekvieną \$100.

Pagelbėkite jam laimėti! Reikalinga dešimtis milijonų pirkė-jų S. V. Valdžios Bondsų. Reikalinga labai galinga spēka. Jūs galite pirkti ant "lengvų išmo-kėjimų".

Kiekvienas bankininkas arba bon-dsų pardavėjas, kiekviena departamentinė sankrova arba viešas u-rėdininkas arba Laisvės Paskolos Užsirašymo stotis pagelbės jums užsirašyti.

Jūs sutauypsitate pinigų, kuomet jūs gelbėsite Dėdė Samą. Prezidentas Wilsonas paskyrė Spalių 24 kaip "Laisvės Dieną". Jis prašo JUS užsirašyti Laisvės Bondsus dabar — Prieš Spalių 24. Padarykite tą — taip kad ta die-na būtų didžiausia diena mūsų is-torijoje—taip kad ji pažymėtų di-

didžiausią darbą Amerikos žmo-nių — viską, nesuvaldomą viršūz-sirašymą vieną didžiausių karės paskolų gadynės — mūsų atsaky-mą į kandžiotojus, paniekintojus ir žeidimus mūsų priešų.

DARYKITE TAIŠIANDIE!

Kaip Pirkti Laisvės Bondsus

Eikite į savo Banką, ar RILE Banką — į bile Departamentinę Sankrovą — į bile koki Skrajantį Eskadroną pardavinėtojų bondsų — arba į THE LIBERTY LOAN SUB-SCRIPTION STATION, 29 SO. LA SALLE ST., ir padėkite savo užsirašymą už Laisvės Bondsus.

Jūs galite pirkti Laisvės Bondsus lengvais išmokėjimais, \$1 imokėti už \$50 Bondsą ir likusius po \$2 į sa-vaite; \$2 imokėti už \$100 Bondsą ir likusius po \$4 į savaitę. Laisvės Paskolos Užsirašymo stotį, dabartiniai Laisvės Bondsai bus par-davinimi, užvardijime po \$50 iki \$1,000.

Atminkite, Laisvės Bondsai yra S. V. Valdžios Bondsai, budami valdžios pažadu mokėti visą vertę Bondsų užstoju laikui, ir pelną kas pusę metų, auksu. Jiems sueina laikas lapkričio 15, 1942, bet gali būti išpi-kti Valdžios apie ir po lapkričio 15, 1947.

Yra perkeliami ir gali būti tuojais išmainyti į grynus pinigus vienu laiku. Nepamirškite padėti savo užsaky-mo štandie bile kurioj viršiminių vietų.

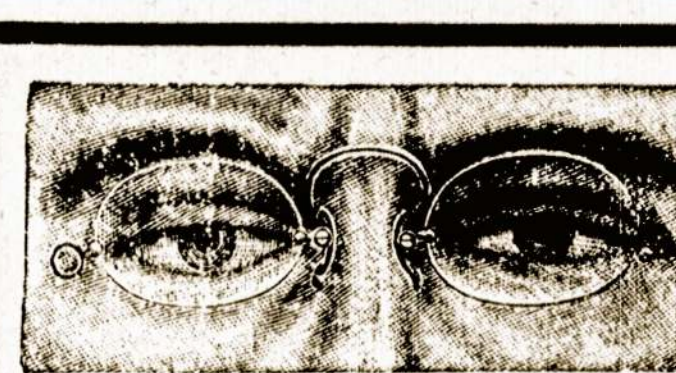
LIBERTY LOAN COMMITTEE

Užsirašymo Stotis, Pirmas, Augštas, 29 So. La Salle Street, Chicago

ATDARA 8 RYTO IKI 10 VAKARO PHONE RANDOLPH 7100

Žmonės kalbantys lietuviškai patarnaus jums šioje užsirašymo stotyje.

Pirkite S. V. Valdžios Bondsus Antra Laisvės Paskola

AKINIAI

Visokių Rušių

Ateikite į mano ofisą ir aš gerai išgaminuosiu jūsų akis ir pa-sakysiu jums atvairi, ar jums reikalinga akiniai, ar ne. Jeigu reikalingi, juos galima bus gauti už nebrangią kainą. Jūs gausite patarnavimą nuo gydytojų ir chirurgo, kuris speci-alizuojasi gydymu akių PER PRAEITUS 20 METŲ.

Ar jums skauda galvą?
Ar jūsų regėjimas nušilpnėjo?
Ar jūsų akys raudonos? Ar jos niežti arba kaista?
Ar jos bijosi šviesos?
Ar jūs matote dėmes prieš akis?
Ar jūsų regėjimas aptemsta po skaitymo?
Ar jūs nervuotas? Ar jūsų atmintis silpnėja?
Ar jūs kartais apsvaigstate?
Ar jums dažnai užauga miežys ant vokų?
Ar jūsų akių vokai raudoni?

Jei turit vieną šių simptomų, reikią, kad jie pacina nuo akių ligos. Nepražiūrėkite!—Tuo galite išvengti daugelio keblumų. Ateikite ir pasimatykite su manim.

Dr. F. O. CARTER

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS SPECIALISTAS

120 SO. STATE GATVĖ, CHICAGO, ILL.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vak. Nedėliom nuo 10 iki 12 val. dieną. Sekančios duris nuo "The Fair"

Nuo to laiko, sako, vamzdelis griežia, kaip jaunuolis laimingas meilėje, tuo tarpu smuika savo balnuose slepia kokį tai neap-rašomą liudėsį. Vertė K. B-as.

PATRIOTIZMAS

Pačėdumas turi but

pasargos žodis

IOWA STATE

SAVINGS BANK

Kapitalas ir Perviršis—

\$120,000.00.

S. E. Cor. Fourth and

Jackson Sts.

SIoux CITY, IA.

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIŲ ADVOKATAS

Ruinas 992-994 National Life Bldg.,

29 So. La Salle St., Chicago, Ill.

Tel. Central 6390-6391. Adara:

Užsienio, ketvergo ir sulatos vaka-

rais nuo 6 iki 8 vakare, po numerio:

1564 MIDLAUER AVE., Chicago, Ill.

Tel. Humboldt 97.

Karoliaus Markso

Paveikslas

Idėjęs į gromatą prisiusk de-

šimtuką (10c) ir gausi KARO-

LIAUS MARKSO gražų paveik-

slą, dydžio 5x7 col. Adresuoti:

V. J. Shileika,

1409 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

SKAITYK IR PLATINK

"NAUJIENAS."

CHICAGOS ŽINIOS

Liet. Socialistų RINKIMŲ KAMPANIJOS BUTAS

731 W. 18th St., 2 auštās
TELEF. CANAL 4730

Liet. Socialistų Cook County apskrictio Rinkimų Kampanijos butas atkūras dienomis, vakarais iki 11 val. ir nedėdieniais. Adresas: 731 W. 18th St., 2-ras auštās, J. H. Rashinskio namė.

Su visais agitacijos reikalais dabartiniuose rinkimuose i auštėsnijj teismą teisėjū kreipkitės i viršminėtā vietā. Laiškais kreipkitės i centralinio komiteto sekretorių, adresu: A. Dvylis, 1840 S. Halsted St.

81 kp. apie "Kovą"

Spalio 12 d. LSS. 81 kp. laikė savo mēnesinį susirinkimā. Susirinkimas, galima pasakyti, buvo gana tvarkus. Gincāi ir peštynės kaslik tos nelemtos Kovos pozicijos, kuopos susirinkime jau aptilo. Nors Sąjungos lyderiams ligalaikiniai pasisekė aptemdyti nemažos dalies sąjungiečių sąmonę, tačiau tas nelemtas apsisprendimas pradeda atsitaityti — tam kaipo argumentas yra 81 kp. draugų suėjimas i vienybę, nepaisant Kovos sėjamos neapykantos Sąjungos draugų tarpe.

Siame kuopos susirinkime daugiausiai buvo pašvesta laiko apkalbėjimui drg. Šukio, Kovos adm. laiško, kuriame ragino kuopos draugus prie rengimosi leisti Kovą 2 sykū i savaitę. Kadangi minėtas klausimas buvo gana plačiai išdiskutuotas ir daug sveikų minčių pasakytų, tai manau kad ir kitoms draugams sąjungiečiams bus žinėj du žinoti, kaip 81 kp. atsinešė i drg. Šukio sumanymā. Todėl, šičia nors trumpai paduosiu tų draugų mintis, kurie kalbėjo Kovos klausime.

Juožas Vily: — Leist Kovą, šiuo laiku du syk i savaitę, reikšia leisti Kovą du syk talpinimui tokių raštų, kaip kad telpa siame Kovos numeryj — Rygos Milono, Vidiko ir Staliaričio. Mums užtenka tokios "brangių" literatūros pasiskaityti i vieną syk i savaitę; o jau skaitant du syk — perdaug "apsisviesiumėm." (Rankų plojimas ir juokas).

Julius Mickevičius: — Leist Kovą du syk i savaitę prie dabartinių aplinkybių būtų perdaug Sąjungos žingsnis — Washingtono ponai darbininkiskos spaudos klausime, šiuo laiku, gana rustys. Antra, šiuo tarpu, nėra užtekiniai literatūriški spėkų prie Kovos, kad galėtū didžiant du sykū padaryti laikraštį įvairiu. Girdėjau Sąjungos P. K. kvietė du Pankštį iš Laisvės prie Kovos, bet manau, drg. Pankštys tą propoziciją vargiai priims, nes jis tą supranta, taip kaip ir mes šičia Chicago budami kad suprantam, kad tas plenas, kurį sugalvojo drg. Šukys, yra noras susilpninti Laisvę ir užduoti jai mirtiną smugį. Tiesa, laisviečiai savo raštais iki šiol Kovą rėmė gana daug, bet ko jie nuo Sąjungos vadų už savo rėmimą susilaukia, manau žinote visi. Taipgi Mickevičius savo kalboj parodė ant kiek pasidaušins Sąjungos išlaidos ir kokiū budu Kovos leidimas du syk i sav. užkenks liaugiaus Laisvę, negu Naujienoms ar Keleivui.

Korsokas: — Kadangi Kovą girins, kad tiek daug gerų raštų turinti, tik bėda, kad negalinti sutalpinti del stokos vietos ir pertai reikia leisti Kovą du syk, kad patalpinus tuos gerus raštus, tai aš nesuprantu, kodėl tiek mažai tų gerų raštų telpa joį, kuomet šlamšto kupina Kovą?

Jonas Tumosa: — Kovą reikia leisti du syk i savaitę, privatiškų laikraščių nereikia paistyti, nes jie Sąjungos nepaiso.

Pačkas: — Geriau, kad Kova būtų padidinta ir Sąjungos reikalai leidžiami atskiruose puslapiuose.

Švelnis: — Aš pirmiausiai pradėjau skaityti Laisvę. Keleivij ir Naujienas ir tie laikraščiai mane padarė socialistu ir aš juos gerbiu užtai, kad tie netik mane vieną padarė protaujančiu darbininku, bet ir šimtus kitų. Ne sąjungiečiai Kovos skaityti nenori, nes ji prie tamšiosios liaudies nemoka prieiti. Nedaugiau naudos atneš kad jį ir du syk leisim.

Maliorius: — Kovą matyti norima leisti du syk i savaitę, kad daugiau vietos būtų niekinimui privatiškų laikraščių. Verčiau Kovą didinti, negu leisti du syk, nes leisdami du syk i savaitę užkenksim Laisvę. Mums Laisvė arba kitas darbininkiskās laikraštis tur rūpėti nemažiau kaip ir Kova. (Rankų plojimas).

Drg. Monkevičius taipgi išreiškė prieš leidimą Kovos 2 syk i savaitę.

Tik vienu balsu prieš, nuspręsta nepritarti leidimui Kovos du syk i savaitę.

Taip tai 81 kp. pasitiko drg. Šukio sumanymā. — Nemunas

Kareiviai negalės balsuoti

30,000 Cook pavieto gyventojų-piliečių, dabar esančių kariuomenėj, negalės balsuoti šiuose teisėjū rinkimuose. Taip nusprendė generalis valstijos prokuroras Brundage. Jis mano, kad kareiviai turi tiesā balsuoti tik renkant valstijos viršininkus, o dabar renkameji pavieto teisėjai nėra valstijos viršininkais, todėl ir kareiviai, esantys už rubėžių to pavieto, negali balsuoti.

Tokiu budu 30,000 kareivių neteko balsavimo teisų šiuose rinkimuose.

Pienas po 10c.

Aurororj maisto administratorius, Hord atidarė pieno stotį, kurioj pienas pardavinėjama po 10c. kvorta, paintė — 5c. Pirkėjai patįs turi atsinešti bonkas. Pristatymo i namus nedaroma, pirkėjai patįs turi ateiti ir parsinešti pienā.

Kovos iki galui.

Zionistų galva Voliva ir jo kareiviai neketina nusileisti. Zionistai abelnai nepripažįsta vaistų ir daktarų. O dabar paėmus 9 zionistus kariuomenėj, kaip ir visus kitus, sumanyta įčėpyti nuo raupų, karštilgės ir tt. Voliva prieš tai užprotestavo. Jo kareiviai neturį būti čėpjami. Jis kreipėsi i Wilsoną, bet iš ten nesulaukė užganėdinančio atsakymo.

Dabar jis paskelbė, kad to baisiausio dalyko-čėpėjimo vis tiek neįvyks. Jo kareiviai yra pasiryžę eiti i kalėjimą, bet nesisiduoti čėpyties.

Gerard atvažiuoja Chicagon. James W. Gerard, buvęs Suv. Valstijų ambasadorius Vokietijoje, atvažiuoja Chicagon. Pane-dėlyj jis kalbės Medinah Temple

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Gerard atvažiuoja Chicagon. James W. Gerard, buvęs Suv. Valstijų ambasadorius Vokietijoje, atvažiuoja Chicagon. Pane-dėlyj jis kalbės Medinah Temple

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Gerard atvažiuoja Chicagon. James W. Gerard, buvęs Suv. Valstijų ambasadorius Vokietijoje, atvažiuoja Chicagon. Pane-dėlyj jis kalbės Medinah Temple

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

draugijos, kuopos, klubai, — lenktyniuodamos už kit kitos praecliusias ir agituoja už jo išrinkimą.

Dagi biznierių organizacijos, nežiurint, kad K. Gugis socialistas, — o gal ir delto, kad jis socialistas, — daro nutarimus veikti agituoti už jo išrinkimą. Pavyzdžiui, Lietuvių biznierių bendrovė—Liberty Land and Investment Corporation — laikytame savo direktorių susirinkime pereinā panedėly nutarė remti K. Gugio kandidatūrā.

172 vaikai serga.

Vakar dar penki vaikai susirgo vaikų paralyžium. Dabar taja liga Chicagoje serga 172 vaikai.

Apkaltino pienininkus.

Prisaukintieji teisėjai, pirminkaujant teisėjū Scanlan, vakar išnešė apkaltinimą prieš penkis narius pieno tarybos Milk Producers' Ass'n. Kaltina juos konspiracijoj. Kiekvieno apkaltintųjų kaucija paskirta \$5.00.

Apkaltinti: Charles H. Potter iš Elgin, C. Cooper iš Genoa, W. A. Goodwin iš Crystal Lake, A. Huber iš Glenn View ir Roy Lewis iš Wheaton.

Kiekvienam jų primetama keturi prasikaltimai.

Coliseum vakar atsidarė namų paroda.

Nužudė pedliorių.

Užpalkinėj gatvė, ties 1510 W. 15th st., užvakar rasta nužudyta vaistų pedliorių Jacob Pill, 35 m., 1610 S. Homan ave. Jo lavoną rasta paguldytā jo paties vėžime, surviniotā maišais ir surištā virvėmis. Spėjama, kad žmogžudystė papildyta tikslu apilėšimo.

Pill buvo vedęs ir paliko pačią ir penkintā vaikų.

Rupinsis uždaryti kabaretus.

Policijos viršininkas Schuettler paskelbė, kad jis darysis įsiską, kad uždarys kabareetus. Jis kreipėsi i miesto tarybā ir maldausis jos, kad išleistų taisykles panaikinančias visus kabareetus.

Jie nuolatos peržengia įstatymus ir buna perspėjami, bet kas iš to? Per kiek laiko taikosis, o paskui ir vėl čia senuojų keliu.

Mrs. Grace J. Sebrer, motina dviejų vaikų, pareikalavo persikurti nuo savo vyro Roy Sebrer, savininko Saratoga viešbutio. Kaltina jį, kad jis praleisdamo artį \$800 i mėnesį su artistėmis.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on October 19, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

NORI \$500,000 VEIKIMUI TARP KAREIVIŲ.

Episkopalų vyskupai nori tiek surinkti i kelias savaites. Penki šimtai tukstančių dolerių i kelias savaites!

Toks yra obalsis Episkopalų vyskupų karės komisijos, kuri paskirs tuos pinigūs labdarin-giams darbams tarp armijos ir laivyno stovyklų visoje šalyje. Darbas bus vedamas sąryšij su Young Men Christian Association.

Dar du žmonės užtroško nuo gazo.

Vakar dar du žmonės užtroško nuo gazo. Jais yra Mrs. Katherine Zavi-ra, 78 m., 1512 Keeler ave., ir P. C. Desmond, 68 m., 2733 W. Lake st. Policija tyrinėja, ar čia yra nelaimės, ar sauzudy-tės.

Mergaitė mirė

Helen Rydock, 2 metų, 2222 W. 20th st., apsišutino karšta kava ir vakar mirė.

Pašovė savo broli.

Kazys Galwak, 13 m., beždai-džiant kareiviams mirtinai pašo-vė savo 8 metų broli Stasį. Ne-laimė atsitiko jų namuose, 557 W. 14th Pl.

Stockton viešbutij, 465 W. Chicago ave., kuriame jis išgy-veno apie 25 m., rasta užtrošku-siu nuo gazo 60 m. žmogus, ži-nomas tik pagal praminimą Garosso. Spėjama, kad nusižu-dė.

Tyrinės naująjį gaza

Miesto tarybos gazo komisija pradės tyrinėti naująjį gaza, tai-

pgi kokius ryšius jis turi su užtroškimu tuo gazu 24 žmonių, pradedant spalį 1 d.

Kompanija esą duodanti dar prastesnį gaza, negu leista mie-sto tarybos. Korporacijų advo-katas užvesias delci to bylā prieš gazo kompaniją.

Nebusių gazo.

Gazo kompanija perspėjo mie-sto tarybos gazo komisiją, kad jei miestas nepasitūpins pašali-nimu anglių trukumo, Chicago apie gruodžio 1 d. gali atsidurti visai be gazo.

Kompanija neturinti užtekti-nai anglių ir negali užtikrinti išdirbinā gazo po gruodžio 1 d.

Englewoodo "Naujienu" skaitytojams

Susirgus šios apielinkės "Nau-jienu" išnešiotojai, J. Ribikau-skui, 6033 S. State str., jo vietoj dabar yra naujas išnešiotojas, kuris pristatys jums kas dien "Naujienas" i namus. Tas nau-jas išnešiotojas yra Antanas Ro-bis, gyvena 6231 S. Wabash av., antrajame auštėje, iš užpalkio. Norintieji gauti "Naujienas", kreipkitės i jį nurodyto vieton.

Taipgi kas norite, galite gauti "Naujienas" kožną dieną p. J. P. Legieikos sankrovėj, 6002 S. State st.

P. S. — Apieilinkėse, kurių išnešiotojai nepasiekia, norin-tieji gauti "Naujienas" regula-riai kas dien, kreipkitės tiesiai "Naujienu" ofisan, 1840 So. Halsted st., užsimokėkite prenume-ratą ir gausite dienraštį tą pačią dieną pačtu.

J. Aceris, Cirkul. ag.

Iš North-West Sidės Draugijų Sąryšio.

Kada kilo klausimas apie šel-pimą nukentėjusiu nuo karės lie-tuvių čia susiorganizavo viet-tinės draugijos i taip vadinamą sąryšį. Kadangi šelpimo klau-simas svarbiausiu buvo Lietuvių Dienoj, kada visoj Amerikoj buvo renkamos aukos, draugūj buvo renkamos aukos, draugūj sąryšis tada ir labiausiai pri-sidėjo prie rinkimo aukų.

Prie sąryšio prisidėjo yra šios draugijos: Chicago Lietuvių Draugija Savitarpinės Pašelpos, Lietuvių Kriaučių Klubas Savitarpinės Pašelpos, Lietuvių Rub-siųjų Unija 269 skryiaus (A. S. W. of A.), SLA. 226 kuopa, LSS. 81 kuopa, Rytmetinės Žvaigždės Klubas ir LPMS. 29 kuopa.

Sąryšis parengė ketelį prakal-bų ir svarbesniuose gyvenimo klausimuose, kaip tai šelpime nukentėjusiu nuo karės lietuvių ir k. Pagalios sąryšis įrengė viešą knygynėlį, prie 1617 N. Robey St. Knygynas dabar jau ryša stipresniū ryšium draugi-j, kurios yra prisidėję prie są-ryšio, nes jau visi mato naudā to darbo, kurį atlieka tas sąryšis. Nors knygynas netaip yra leng-va užlaikyti, ypač pradžioje, bet yra vilting, kad tas knygynas at-cityje bus vienatinė apšvietos įstaiga ant North-West Side.

Ant kiek teko patirti, tai užsi-dėjus knygynui buvo kreiptasi prie laikraščių išleistuvių, kad sušleptų knygyną jų leidžia-mais laikraščiais, dauguma iš-leistuvių siuntinėja savo laikraš-čius veltui iki knygynas sustip-rės finansiskai, bet kiti del ko-kių tai priežasčių nesuntinėja.

Sąryšis atėityj rupinsis stip-rinti savo finansinį stovį, kad galėtų padidinti tą knygynā. Tuo tikslu bus rengiama ir vie-ši vakarai. Pirmas tų vakarų įvyks nedėlioj, spalį 21 d., Schoenhoffen salėje, Ashland ir Milwaukee Ave. Visas pelnas eis viešam knygynui. Atėityje tikimasi surengti daugiau pana-šių vakarų.

Čia buvo dar vienas knygynė-lis, Cicilijos Draugijos, bet apie jo gyvavimą nieko negirdėti.

Dar yra keletas draugijų, ku-rios neprisidėjo prie to draugijų sąryšio; kad tos draugijos pri-sidėtų, galima but dar daugiau nuveikti. Vietiniai lietuviai tu-rėtų veikti išvien visuomenės labui.

— Vietinis.

Didelės prakalbos.

Rytoj, spalį 20 d. 20 wardo socialistai rengia dideles prakal-bas G. Chernausko svetainėj, 19 ir Union Ave. Kalbės sekami socialistų kandidatai i teisėjus.

Kazimeras Gugis, Swan John-

son, Daniel A. Uretz ir William A. Cumnea.

Pradžia 8 v. vak. Kiekvie-nas atsilankęs užgirs netik svarbias prakalbas, bet kartu gaus dykai knygele "Kas yra cializmas." Inžanga dykai.

NEPRISTATYTI LAISKAI

Vyriausiamė pačte, Clark ir Adamas gtv. yra laiški iš Euro-pos, adresuotų Chicagoj gyve-nantiems giminėms. Del blogų adresų pačtas tų laiškių negali pristatyti i namus, todėl tam tie laiški priklauso galfi nuteiti i vy-riansiojo pačto ofisą ir atsimti juos prie lankelio, kur parašyta Advertised Window, Adams St. lobėj.

Klausiant, reikia paduoti lai-ško numeris. Laiškai yra šiems:

3603 Bartuleni Mariena
3605 Chmielewski A
3608 Dubinsky M
3619 Karpinsky Alexander
3640 Rudak Frank
3643 Sakolowski S
3654 Shotos L
3651 Szimkuna Stanislaw

Turkaus Žinios

CHICAGO, spalį 18, 1917

Zemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždamu produktams perkant; iš sankrovų perkant šeim-ninkės moka brangiau:

Valgomieji produktai.

Sviestas, Creamery extra ... 42
Prastesnis, sulig rūšies ... 36—41½
Oleomargarinas, geriausias ... 30
Pigiausias ... 22—23

Kiaulienai, geriausi, tuz. ... 42—42½
Prastesnis, sulig rūšies ... 28—38½
Suris Amer., sulig rūšies ... 26—33
Sveicariskās ... 36—40

Paukščiai: Gyvi Mušti

Kadukai ... 23—22
Vištos ... 16—22 23—25
Antys ... 17—19 20—22
Žąsis ... 16—18 12—17

Veršiena, sulig svarumu ... 14—21½
Prastusia ... 13—16

Jautiena No. 1 No. 2 No. 3

Ribs ... 32 20 13
Loins ... 42 26 15
Rounds ... 20 19 13
Chuckas ... 16½ 15 11½
Plates ... 15 14 10½

Bulvės, bušelis ... 1.15—1.40
Saldziosios, statinė ... 5.00—5.50

Daržovės:—

Barščiai 100 grįščių ... 1.25—1.75
Kopūstai, gurbas ... 1.00—1.60
Morkos, 100 grįščių ... 1.30—1.75
Agurkai, bušelis ... 2.00—4.00
Salotos, galv., dėžė ... 2.25—2.50
Cibuliai, 100 svarų ... 3.00—3.65
Tomėtės, dėžė ... 50—65
Grieščiai, bušelis ... 75

Vaisiai, žali:—

Obuoliai, statinė ... 4.50—5.50
Apelsinai, dėžė ... 3.25—3.75
Citrina, dėžė ... 6.00—6.50
Vynogės, dėžė ... 1.25—2.00
Pyčės, dėžė ... 1.00—1.50

Miltai, kvietiniai geriausi ... 11.00
Kitokių rūšių ... 7.50—10.75
Ruginiai, balieji ... 9.40
tamsieji ... 8.90
Cukrus, 100 svarų ... 8.20—8.30

Javai

Kornai 1.89; rugiai 1.80; miežiai 1.25—1.35; avižos 50—60.

Senas

Motiejukų 23.00 — 30.00; dobilų 22.00—23.00; paprastos rūšies 14.00—22.00.

Gyulių Rinka

CHICAGO, Spalių 18, atgabenta galvių 12,000; veršių 1,800; kiaulių 15,000; avių 15,000. Paduodamos kainos:

Galvijai: jauciai, sulig gerumu nuo 9.50—17.00; įkarvės 6.00—9.00; veršiai 7.50—10.00.

Kiaulės, sulig svarumu, nuo 16.75—17.70; paršai 14.50—16.00.

Avys, 10.00—14.25; erai 17.00—18.25

MASTER SYSTEM

Čia Yra Jusų Proga

Gauti geresnį darbą ir daugiau pinigų.

Visur reikalinga daug kirpėjų, trimerių, rankovių, kisenių ir skylučių dirbėjų. Taipgi preserių ir siuvėjų elektros mašinomis. Darbai laukia. At-eikite dienomis arba vakarais. Lengvi mokėčiai.

Specialis skyrius merginoms. Duodama diplomai.

Patronos duomos pagal Ju-sų mierną—būte stailės arba dy-džio, iš bile madų knygos.

Master Designing School
J. F. Kasnieka, Perdėtinis
118 N. La Salle gatvė, Kamba-rys 410-417, prieš City Hall

Vyriškų Drapanų Bargena!

Nauji nestinti, daryti ant užsa-kymo siūtai ir overkotai, vertės nuo \$80 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siūtai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerų.

Pilnas pasirinkimas kailių pamuš-tų overkotų.

Visai mažai vartoti siūtai ir over-kotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir auštiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiknamas siūtai nuo \$5.00 iki \$7.50.

Atdara kasdien, nedėliomis ir va-karais.

S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

son, Daniel A. Uretz ir William A. Cumnea.

Pradžia 8 v. vak. Kiekvie-nas atsilankęs užgirs netik svarbias prakalbas, bet kartu gaus dykai knygele "Kas yra cializmas." Inžanga dykai.

NEPRISTATYTI LAISKAI

Vyriausiamė pačte, Clark ir Adamas gtv. yra laiški iš Euro-pos, adresuotų Chicagoj gyve-nantiems giminėms. Del blogų adresų pačtas tų laiškių negali pristatyti i namus, todėl tam tie laiški priklauso galfi nuteiti i vy-riansiojo pačto ofisą ir atsimti juos prie lankelio, kur parašyta Advertised Window, Adams St. lobėj.

Klausiant, reikia paduoti lai-ško numeris. Laiškai yra šiems:

3603 Bartuleni Mariena
3605 Chmielewski A
3608 Dubinsky M
3619 Karpinsky Alexander
3640 Rudak Frank
3643 Sakolowski S
3654 Shotos L
3651 Szimkuna Stanislaw

Turkaus Žinios

CHICAGO, spalį 18, 1917

Zemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždamu produktams perkant; iš sankrovų perkant šeim-ninkės moka brangiau:

Valgomieji produktai.

Sviestas, Creamery extra ... 42
Prastesnis, sulig rūšies ... 36—41½
Oleomargarinas, geriausias ... 30
Pigiausias ... 22—23

Kiaulienai, geriausi, tuz. ... 42—42½
Prastesnis, sulig rūšies ... 28—38½
Suris Amer., sulig rūšies ... 26—33
Sveicariskās ... 36—40

Paukščiai: Gyvi Mušti

Kadukai ... 23—22
Vištos ... 16—22 23—25
Antys ... 17—19 20—22
Žąsis ... 16—18 12—17

Veršiena, sulig svarumu ... 14—21½
Prastusia ... 13—16

